

Izjaja vsak četrti in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četrt leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošlje na upravnništvo „Slov. Gospodarja“ v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje vnaprej. — Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštne proste.

Čekovni račun poštne urada Ljubljana 10.603. Telefon interurb. št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

33. številka.

MARIBOR, dne 30. julija 1925.

59. letnik.

Ob izjavi R. R. vlade.

Se predno je bila kupčija med radikali in radičevci tako trdna, da bi se sestavila nova vlada, so šli radičevci tako daleč, da so glasovali za vlado povodom važne zunanjepolitične razprave. Glasovali so najprej za staro PP vlado, potem so mesto Pribečevičevih samostojnih demokratov stopili v službo radikalov in končno so še popolnoma prevzeli PP vladni program.

Vladna izjava.

Izjava, ki jo je RR vlada podala narodni skupščini, ni samo popolnoma v duhu PP politike, ampak se odlikuje še po tem, da izjavljajo centralizma bolj povdarja, kot vse dosedanje vlade. Razglašajo se, da »se bo vlada pobrigala za popolno izvedbo ustave in za popolno uporabo obstoječih zakonov in za predložitev novih zakonov na temeljih, ki jih predvideva ustava in ki jamčijo popolno ravnopravnost Srbov, Hrvatov in Slovencev v vseh področjih ljudskega in državnega življenja. Določbe ustave se morajo izvesti v vseh novih odredbah in na celokupnem ozemlju kraljevine SHS brez kakršnekoli izjeme, tako, kakor to odreja ustava za našo edinstveno in nedeljeno kraljevino.«

Drugo pretiranost in popolni umik Radičevih »mirotvorcev« pa pomeni sledeči odstavek: »Da pa ne ostane država brez sigurne obrambe, smatra vlada, da nam ne sme biti žal nobenih žrtve za prave potrebe naše vojaške sile, dokler je na svetu vojna sila eno od jamstev za osiguranje države od zunaj.«

Napoveduje se sprejem vseh zakonov, ki so jih izdelali najbolj zagrizeni in izraziti protiljudski politiki. Tako hoče RR vladna večina nujno sprejeti Pribečevičev šolski zakon, sodni zakon korupcije obdolženega bivšega ministra pravosodja dr. Lukiniča in zakon proti svobodi tiska od Lazice Markoviča.

Zanimiv je tudi odstavek, ki govori o zunanji politiki. Tako jasen je in odkrit, da njegove namene s lahkoto otipljamo, ne da bi bil moral biti poseben veščak. Take izjave o zunanji politiki ni dala še nobena vlada. Nova vlada napoveduje popolno naslonitev na Francosko in s tem to, da bomo na vsej črti v zunanji politiki sledili Franciji, ne kot neodvisna država, marveč kot njen podložnik, kot njena kolonija. Čemu je potem še potrebno ministrstvo zunanjih del in silno visoki stroški zanj?

Stjepan Radič v Beogradu.

Ravno ko se je v skupščini začela razprava o tej vladni izjavi, je pa prišel v Beograd sam Stjepan Radič. Hotel se je sestati s Pašičem, a Pašič se mu je pred nosom — na tistem ponoči — odpeljal v toplice na Češko.

Stjepan Radič je ves dan neprestano govoril in pri njegovih najrazličnejših izjavah in govorih ima človek utis, da se mož iz vsega — brije norca.

Takoj zjutraj na ikolodvoru je že začel. Rekel je: »Prinesli smo sporazum in takoj smo imeli lepo vreme. Videli ste, da ni hotelo postati lepo, dokler ni bilo sporazuma.« Ko so novinarji omenili Radiču, da je ponoči odpotoval Pašič, je bil Stjepan Radič iznenaden. Potem je izjavil: »Tudi ako je šel, srečno pot in naj ostane zdrav in krepak. In krepak naj se povrne k nam. Sicer pa grem lahko jaz za njim. Grem tudi lahko na Češko k njemu in morem, ako hočem, potovati tudi zelo hitro, veste, da sem star letalec. Ako ne bi to bil, potem to ne bi bil jaz. Imam svoj zrakoplov. Veste dobro, da je treba imeti tako letalo, kot je moje, t. j. zrakoplov, ki se lahko povsod obrne in da se ne razbije.«

Primerjanje politike z zrakoplovom naj bi še bilo, — prazno je pa upanje, da se ta »zrakoplov« ne bo razbil pri preokretih. —

Ljudem, ki so se zbrali iz razumljive radovednosti, da vidijo človeka, ki se je dolga leta predstavljalo kot silen bojevnik in revolucionar, je Radič kar sipal pozdrave in visokodoneč besede. O Pašiču in kralju je n. pr. dejal: »On (Pašič) je delal kot človek, ki je eden prvih ustvariteljev naše države. Vse te sodelavce pri tem velikem delu, ki jih je več kot je znano, naj Bog poživi! Bog živi naš kmetski narod Srbov, Hrvatov in Slovencev! Bog živi našega kralja, našega viteškega kralja, našega kmetskega viteškega kralja, ki ne brani samo svojega prestola in svojega viteštva, ampak brani tudi domovino Karagjorgjevičev!« — Ni se vprašal, kdo mu naj sedaj veruje, ko je poprej toliko zmerjal.

Pred novinarji je svoje dosedanje zaveznike-opozicijonalce ozmerjal vse po vrsti, zlasti pa dr. Korošca in dr. Spaha.

Pri razpravi o vladni izjavi

je povdarjal črnogorski poslanec dr. Drljevič, da je treba boj proti centralizmu izbojevati do skrajnosti — do zmage pravice in ljudstva, kajti uvedba centralizma ni v prosep Jugoslovanov, ni v dobrobit Srbov, ampak edinole v korist beograjskih velekapitalistov.

Ljuba Davidovič je razložil, da RR sporazum ne more biti iskren, ker je bil napravljen s silo. Če je res kaj na sporazumu, naj ga objavijo v narodni skupščini, to pa ne gre, da bi se o njem samo govorilo, počenjal pa vse to, kar zastruplja narodno in državno življenje. Sploh se pa brez Slovencev ne da govoriti o pravem sporazumu.

Naše stališče

je koncem svojega govora takole označil govornik Jugoslovanskega kluba poslanec Sušnik: »Radič je smatral za potrebno, da je izjavil, da je ta vlada vlada Srbov, Hrvatov

in Slovencev. Proti temu pa moramo protestirati. Ta vlada ni vlada Srbov, Hrvatov in Slovencev, ampak je vlada Srbov in Hrvatov proti Slovincem. (Pavle Radič: Ali je bila Davidovičeva vlada hrvatska?) Vi ste bili takrat sestavni del vladne večine in ste sklenili, da pridete v vlado. Za nas Slovence vprašanje državnega edinstva ni nikdar obstajalo in ne obstoja. To je naša država, mi smo jo ustvarili. Sprejeli smo jo vsi, ker je zajamčena in zavarovana z mirovnimi pogodbami. Ta država je zgodovinsko in politično dejstvo, o katerem se ne more več razgovarjati. Slovinci pa se čutijo kot narod, ki ima svojo zgodovino in kulturo, in kot taki, kot narod hočemo živeti v tej državi, hočemo živeti svojo lastno, kulturno in gospodarsko življenje. Naš program je vedno isti in od njega ne bomo odstopili. Slovenski narod nikdar ne bo odvrnil jezika in vere. SLS se nikdar ne bo odrekla programu, ki obstoja v tem, da se revidira ustava, zahteva samoupravo v Sloveniji in na kulturnem, socialnem in gospodarskem polju. To je ključ do sporazuma vseh treh narodov.«

Radičevci in radikali.

Naši kmetski in delavski možje so imeli prav, ko so vedno naglašali, da Pašič in Radič igrata pod enim klobukom. Sedaj se je to prerokovanje uresničilo.

Po volitvah leta 1920 je Radič imel 50 poslancev. Šlo je tedaj za to, kako bo urejena naša država. Pašič, Zerjav in Pucelj so hoteli, naj bo Jugoslavija centralistično urejena. To se pravi, ves naš denar se mora stekati v Beograd, vsi zakoni se morajo sklepali samo v Beogradu. Sloveniji in Hrvatski se odvzame pravica samoodločbe. Pašič je s pomočjo samostojnežev in Zerjavovih poslancev imel samo 13 glasov večine. Če bi bil tedaj prišel Radič s svojimi 50 »jogri« našim v Beogradu na pomoč, bi Pašič nikdar ne zmagal s svojo velesrbsko ustavo. Ze tedaj je Radič na tistem pomagal Pašiču.

Ko je lansko leto na splošno veselje prišla na krmi lo Davidovič—Koroščeva vlada, je Radič samo radi lepšega par mesecev držal z nami, a nato je začel na skrivnem metati naši vladi polena pod noge. Namenoma je psoval kralja, grdil kraljico, ljubimkoval z boljševiski in uganjal take nerodnosti, da je ravno radi Radičevih neslanih in nepremišljenih govorov in činov nato visoka gospoda našo vlado vrgla.

Ta dni je Radič sam javno povedal in pisal, da je on namenoma na tistem pomagal Pašiču strmoglaviti našo vlado. Še sramuje se ne, da to javno govori in se hvali, da je pomagal Pašiču. Torej zopet dokaz, da je Radič igral s Pašičem pod enim klobukom.

Ko sta si Pašič in Radič podala roke in sestavila skupno vlado sta oba čisto pozabila na težave ubogega

LISTEK.

Zgodbe napoleonskega vojaka.

Francoski spisatelj Brockmann-Chatrian; preložil Al. B.

18

Poštar ga je veselo gledal.

»Ali ste zadovoljni?« ga je vprašal.

»Pa kako, poštar! Še ene stvari pogrešam.«

»Česa pa?«

»Dovoljenja, da smem malo po mestu.«

»Potem se pa morate obrniti na Tardjeja, generalnega mestnega zdravnika.«

Smejoč se je stopal doli, midva pa, ker je bil čas za sprejemanje, pod pazduho se držeča gori, da si izprosi dovoljenje pri zdravniku. Slišal je bil »živio cesarju« ter naju resno gledal.

»Kaj pa je?« je vprašal.

Zimmer mu je pokazal križec in rekel:

»Oprostite, gospod doktor, a jaz sem tak, kot bi bila strela udarila v me.«

»To vam verjamem«, je odgovoril gospod Tardje.

»Dopustnico bi radi?«

»Ako ste tako prijazni — zame in za mojega tovariša Jožefa Bertho.«

Zdravnik si je bil prejšnji dan ogledal mojo rano. Vzel je iz žepa listnico in nama dal dva listka.

Šla sva doli, ponosna kot dva kralja, Zimmer na svoj križec, jaz na pismo.

Spodaj v veliki veži nama je zaklical vratar:

»He! Kam bi pa rada?«

Zimmer mu je pokazal dopustnico in šla sva ven, vsa srečna, da sva dihala svež zrak. Stražnik nama je pokazal pošto, kjer sva dvignila tistih sto frankov.

Resnoba, ker se je bilo najino veselje umaknilo bolj notranjost, sva prišla do halskih vrat, ki so bila dva

streljaja daleč na levi na koncu dolgega lipovega drevereda. Vsako predmestje loči od mestnih nasipov tak drevored, okrog in okrog pa oklepa Lipsko jako široka vrsta dreves, tudi same lipe. Nasipi so sila stari, že drobeči se zidovi in trava raste po njih, posebno, ako jih Nemci od leta 1813 niso popravili.

XVI.

Koliko novega sva imela spoznavati ta dan! V bolnišnici človek ne misli na nič. Ako človek vidi, kako zjutraj prihajajo desetice ranjencev, zvečer pa jih ravno toliko na nosilih odnašajo, je vse to za njega ves svet v manjši meri, ter si misli: »Za mano se lahko svet podre!«

Zumaj pa se nazori izpremene. Kako sem se čudil, ko sem zagledal veliko Hallsko cesto, to staro mesto s skla dišči, pri hišah široka, z blagom založena velika vrata, stare, naprej moleče strehe, široke, nizke, z raznim blagom obložene vozove, skratka, ta prizor živahne delavnosti kupčujočih ljudi. Še nikdar nisem videl kaj takega, zato sem rekel sam pri sebi:

»To je v resnici kupčijsko mesto, kakor si ga človek le misliti more — polno pridnih ljudi, ki si skušajo pridobiti blagostanje in bogastvo, kjer vsak lahko kaj postane, ne na stroške drugih, ampak z delom in neprestanim premišljevanjem, kako bi redil svojo rodbino, kar nikogar ne ovira, da sebi v prid izkorišča iznajdbe in odkritja. Tukaj sredi strašne vojne res cvete sreča minul!«

Hudo mi je bilo pri srcu, ko sem opazoval uboge ranjence, ki so se tu izprehajali z rokami v obvezah, ali pa, podprti z berglami, noge vlačili za sabo.

Ves zamišljen sem pustil, da me je vodil prijatelj Zimmer, ki so mu bili znani vsi koti mesta.

»Tam-le je cerkev sv. Nikolaja«, mi je razkazoval, »tisto veliko poslopje je vseučilišče, tam-le pa je mestna zbornica.«

Vsake stvari se je spominjal, ker je bil Lipsko že videl leta 1807, pred bitko pri Friedlandu. Neprestano mi je ponavljal:

»Tu se počutimo prav tako dobro, kakor če bi bili v Metz, Strassburgu ali pa kje drugod na Francoskem,

Ljudje so nam naklonjeni. Po vojni leta 1806 so nas častili, kolikor so mogli. Meščani so nas po tri ali štiri jemali v svoje hiše na obed, celo plese so nam prirejali in nas zvali »jenske junake.« Boš videl, kako nas imajo radi. Kamorkoli bova prišla, povsod naju bodo sprejemali kot do brotnike, ker smo njih kneza povzdignili za kralja saksonskega in mu po vrhu dali lep kos Poljske.«

Naenkrat se je Zimmer ustavil pred majhnimi, nizkimi vrati in zaklical:

»Le poglej, tu je pivovarna »Pri zlatem ovnu«! Vhod je v drugi ulici, a greva lahko noter tudi tu. Pojdi!«

Šel sem za njim po hodniku, ki naju je pripeljal na staro dvorišče, okroginokrog obdano s poslopji. Na desni strani je bila pivovarna. Videla sva čebre z železnimi obroči na temno pobarvanih stojalih, cele gore že prekuhanega hmelja in ječmena, v kotu veliko kolo, z ročico, ki jo je gonil velik pes in pumpal pivo v vsa nadstropja.

Iz velike sobe na desni strani se je slišalo trkanje s kozarci in cinastimi vrči, pod okni te sobe pa je bila globoka klet, iz katere so odmevali udarci sodarskega kladiva. Zrak je bil prepojen z duhom marčnega piva. Zimmer se je oziral po strehah in obraz mu je žarel od zadovoljnosti, ko je rekel:

»Vidiš, tukaj-le smo bili, dolgi Ferré, topničar na levi strani topa, debeli Rusiljon in jaz. Kako sem vesel, da zopet vidim vse to! In vendar je že šest let preteklo od takrat. Rečeve Rusiljon! . . . lansko leto je pustil svoje kosti pri Smolensku, dolgi Ferré pa mora biti zdaj v domači vasi, kajti pri Vagramu so mu odstrelili levo nogo. Kako se človek vsega spomni, ako malo pomisli!«

Zdaj je odprl vrata. Stopila sva v veliko dvorano, polno tobakovnega dima. Nekaj časa je minilo, predno sem mogel v tem sivomodrem oblaku ugledati dolgo, od pivcev gosto zasedeno vrsto miz. Gostje so nosili večinoma kratke jopiče, drugi pa saksonsko uniformo. Bili so dijaki, mladi ljudje iz trdnih hiš, ki hodijo v Lipsko, da se tam uče pravnštva in zdravilstva in vsega drugega, česar se človek lahko nauči, ako pridno pije in veselo živi.

Ko sva stopila v dvorano, sva videla starejšino izmed dijakov — suhega dolgina z upadlimi očmi, rdečim nosom in plavo brado — kako je stal na mizi in na glas čital iz

ljudstva. Nas Slovence bodo naprej odirali, davke bodo naprej neusmiljeno izterjevali. Naši vojaki bodo še dalje morali služiti v malarični Makedoniji; korupcija se bo bujno razvijala. Mirno lahko trdimo:

Pašič in Radič sta igrala v igrata v škodo nas vseh pod skupnim klobukom!

Radičevci za vojsko.

Radič se je popolnoma spremenil. Vsa leta je pridigoval proti militarizmu. Govoril je vojakom, govoril starišem, da je on proti vojski, proti vojaški službi, proti ogromnim izdatkom za armado.

A danes? Radič je največji zagovornik militarizma. Naročil je, ko je še bil zaprt, da naj njegova poslanca dr. Šuperina in Pavle Radič v narodni skupščini govorita za vojaštvo. In res sta dr. Šuperina 26. marca in Pavle Radič 27. marca 1925 v svojih govorih izjavila, da se mora vojaštvo še razširiti in pomnožiti. Pavle Radič je doslovno izjavil:

Radičeva stranka smatra kot nujno potrebo, da se vojaška dolžnost pri moških še razširi in se neha šele s smrtjo.

V deklaracijo (delovni načrt) Pašič-Radičeve vlade so djali točko, da se nova vlada ne bo branila nobenih denarnih žrtv, da se armada ojači (razširi). Ko je minister Gjuričič (Pašičev namestnik) čital odstavek o vojski, so Radičevi poslanci (tudi Kelemina) ploskali in klicali: Živijo srbska vojska (armada)! Iz tega vidimo, da bo sedanja vlada izdatke za armado še povečala. To se bo zgodilo že v sedanjem začasnem proračunu. Posledica temu bo: zopetno zvišanje davkov.

Ko se je pripeljal Radič dne 22. julija v Beograd, se je popoldne odpeljal na goro Avalo blizu Beograda in je na grob neznanega srbskega vojaka položil venec. — Spremljali so ga Radičevi ministri in poslanci ter več srbskih oficirjev. Radič je na grobu proslavljal junaštvo srbske armade, govoril je o tem, kako je srbsko vojaštvo »oslobodilo« hrvatske in druge kraje ter je klical: Živijo vojska!

Tako govori in dela sedaj Radič, ko se je politično oženil s Pašičem. Tako dela tudi večina Radičevih poslancev. Kelemina in Pucelj soglašata z njim.

Kaj pravite k temu Radičevemu preokretu vi slovenski vojaki, vi mladeniči in starši?!

Dobro premislite in sodite!

Vzglede političnega skakanja.

Vzglede političnega skakanja je pri nas v Sloveniji gospod Pucelj.

Puceljevo Samostojno je rodil po preobratu dr. Žerjav z namenom in ciljem: razbiti Slovensko ljudsko stranko. V zahvalo za samostojno kmetijsko politično rojstvo je Pucelj s svojimi poslaci slepo glasoval za glavni vzrok vseh jugoslovanskih, krivično porazdeljenih davčnih bremen in občnega nezadovoljstva za — vidovdansko ustavo. Nagrado za nepremišljeno sebično izdajo slovenske samostojnosti je prejel Pucelj iz rok Pašiča — več nego enoletno ministirovanje, ki je bilo Sloveniji le v škodo.

Puceljevo prvo prodajo slovenske samostojnosti je nagradil za osamosvojitve navdušeni slovenski narod s tem, da mu je izrekel že pri dveh skupščinskih volit-

vah nezaupnico in je ta Žerjavov sinko sameval v Beogradu po predzadnjih ter zadnjih volitvah.

Iz prvotno Žerjavovega otroka se je prelevil v — srbsko-zemljoradniškega. Uskoštvo iz slovenskega v srbski tabor mu ni prineslo zaželjenega uspeha, radi tega je začel koj po zadnjih volitvah škiliti v Radičevu republiko.

Z znanim socialnim demokratom, avtonomistom in republikancem Albinom Prepeluhom je Pucelj sklenil pred meseci na Slovenskem Radičevu podružnico pod imenom: Zveza slovenskega kmetijskega ljudstva in prekrstil tudi svoj prvotno »Kmetijski list« v — »Kmetijski list«.

Skok radičevcev iz republike v monarhijo in v celotno zlo vidovdanske ustave je bil za Pucelja tako zapeljiv, da je zadnjo soboto izstopil iz srbskega zemljoradniškega kluba in bil sprejet v Radičevega in zakaj? Radičevci so v vladi, Pucelj je že enkrat na precej dolgo okušal dobre vladne mize in sedaj je zopet lepa prilika, da kot novopečeni radičevce doseže, če že ne ministrske — pa vsaj čast državnega podtajnika v Pašič-Radičevi vladi.

Pucelj sam je upravičil svoj prestop pod Radičev klobuk z izgovorom, češ, da se hoče sedaj skupno z radičevci boriti zoper klerikalizem. Torej tudi pri naj-novejšem političnem skoku g. Pucelj ni mogel zatajiti svojega Žerjavovega očetovstva in radi tega je tudi priznal, da se je prelevil v hrvatsko-centralistično osmerjenega politika samo radi tega, da bi se boril v prvi vrsti za svoje osebne, dobičkanosne koristi in zoper klerikalce, ki neustrašeno bijejo boj za osamosvojitve Slovenije.

Tudi zadnji Puceljev politični skok potrjuje resnico reka, ki se glasi: Kar mačka rodi, miši lovi — — — Kar Žerjav rodi, se bori zoper samostojnost mile nam Slovenije in med temi mesetarji za popolno prodajo avtonomne Slovenije je tudi najnovejši član Radičevega, sedaj vladnega kluba — g. Ivan Pucelj.

Iz poglavja o narodnem gospodarstvu.

Iz jugoslovanskega lesnega trga.

Italijanska lira vedno pada in to denarno padanje ovira izvoz našega lesa v Italijo. Ako še bo lira dalje časa lezla navzdol, bo prišlo do popolnega zastoja našega lesnega izvoza na Italijansko. Dvig našega dinarja tudi zdatno ovira našo lesno trgovino. Na vsak način pač moramo skrbeti za to, da nam ostane italijanski les ni trg ohranjen še v naprej. Ne smemo pozabiti na dejstvo, da bo prišla naša lesna trgovina v zelo resen in nevaren položaj, ako bo italijanska lira še naprej šla rakovo pot in bo naš dinar raste. Upoštevati je treba tudi našo novo carinsko tarifo, ki ima zelo kvarljiv vpliv na naš lesni trg. Nova carinska tarifa namreč dovoljuje prosti uvoz drv v naše pokrajine. Ravno Rumunija bo s svojim kurivom potom konkurence v naši državi delala lesnim trgovcem velike nepravilnosti in težave. Na izvoz našega sirovega lesa so udarjeni v zadnjem času od državne strani tako visoki izdatki, da ta ne pride niti v poštev. Državna oblast je zavrla izvoz sirovega lesa predvsem radi tega, da je zaščitila naše žage. Izvoz bukovega sirovega lesa je popolnoma izključen in to radi tega, ker roba od tako neznatne kakovosti

in pri nizki ceni ne more prenesti vseh mogočih stroškov in izdatkov, ki so združeni z izvozom. V Italiji srečujejo izvozničarji našega bukovega lesa: avstrijsko, čehoslovaško, rumunsko in rusko konkurenco. Bi že bil pač čas, da bi naša vlada sklenila trgovinsko pogodbo s Španijo. Ako bomo radi padca lire in porasta dinarja izgubili italijanski lesni trg, potem bi nam še ostala edina Španja, ki rabi zelo veliko raznega lesa ter ima stalno ter zadovoljivo valuto.

Iz ravnokar omenjenega je pač razvidno, da je položaj na našem lesnem trgu presneto opasen. Vlada bo morala napovedano znižanje prevozne tarife bržkone uresničiti, sicer bo to prepozno. Izvoz našega lesa na Francosko je zelo malenkosten. Naše lesno blago še v majhnih partijah roma v severno Francijo. Veliko povpraševanje je po našem trdem lesu. Grčija in severna Afrika uvažata vedno le stavbeni les, pa tudi v teh dveh državah ovira naše lesne izvozničarje: avstrijska, čehoslovaška, rumunska ter ruska konkurenca. Naša lesna trgovina z Madžarsko je popolnoma v zastoju. Uporaba našega lesa v državi sami je v zadnjem času zelo poskočila in to predvsem radi oživljenja stavbene podjetnosti po naših večjih mestih.

Kakor smo že zgoraj omenili, mrcvarijo in uničujejo našo lesno trgovino njeni štirje glavni sovražniki, in ti so predvsem: Naraščajoča vrednost dinarja. Komaj se je našim lesnim trgovcem posrečilo, da so pri velikih zgubah porastu dinarja približali lesne cene, jih je zadel v najbolj živo padec lire in naši izgledi na izvoz v Italijo so splavali po vodi. Tretji sovražnik našega lesnega izvoza je nova carinska tarifa. Nova carinska tarifa je popolnoma zavrla izvoz lat in štafelnov, ker je na to robo udarjenih preveč izvoznih in carinskih stroškov. Po novi carinski tarifi znaša namreč izvozna carina za late ter štafelne 20 zlatih dinarjev pri 100 kg. Na ta način je namreč izvoz glavnega stavbenega blaga, ki je šlo poprej v Grčijo in severno Afriko, onemogočen. Radi naše nove carinske tarife bogatijo rumunski lesni trgovci, ki so sedaj zagospodarili na poprej naših lesnih tržiščih na Grškem in v severni Afriki. Četrti sovražnik našega lesnega trgovca je previsoka prevoznina na železnih cestah. — Na našem lesnem trgu vlada zadnji čas popolna tišina. Trgovina z drvami je v popolnem zastoju.

Z našega žitnega trga.

Naš žitni trg se je začel zadnje dni nekoliko bolj živahno razvijati, a pravi promet z žitom se še ni začel in to radi deževnih nalivov. Pospravljanje žita z njiv se je radi deževja zakasnilo za dobra dva tedna.

Trgovina s pšenico je precej omahljiva. Cene se nekaj časa utrjuje, nato zopet poslabšajo, vobčem pa se gibljejo pšenične cene navzdol. Ponudba pšenice je velika, a trgovci sedanjim cenam nič kaj ne zaupajo, ker so uverjeni, da bodo cene pšenice znatno padle. Koncem zadnjega tedna so začeli pšenični producenti ponujati pšenično blago po znižanih cenah. V Bački je tudi nastopilo znižanje pšeničnih cen, in sicer je padla pšenica od 300 na 280 D. Kljub temu znatnemu padcu še večji žitni trgovci vedno odlašajo z nakupom večjih količin. Trgovci se izgovarjajo na Madžare, ki so vrgli na naš žitni trg svojo novo pšenico in jo ponujajo od 80 kg kvalitete teže paritetno Čakovce ali Ljubljana po 315 D. To je prilično povoljna cena ako upoštevamo dejstvo, da je madžarska pšenica glede kakovosti boljša nego naša. Ne smemo pozabiti, da so letos na Madžarskem zelo veliko našli in bo letos madžarsko žito naš zelo ne-

časopisa, ki mu je kakor kaka brisača iz desnice visel na nizi. V drugi roki je držal dolgo porcelanasto pipo.

Vsi njegovi tovariši s plavimi lasmi, ki so se jim v dolgih kodrih usipali čez ovratnike kratkih jopičev, so kvišku držali vrče ter ga poslušali. Po sva vstopila, sva slišala, kako so si ponavljali besede: »Za domovino! Za domovino!«

Napivali so saksonskim vojakom, čitatelj pa se je pripognil, da tudi on dvigne svoj vrč. Debeli pivovarnar s sivimi, kodrastimi lasmi, ploščatim nosom, okroglimi očmi in napihnjenimi lici pa je kričal z debelim glasom:

»Na zdravje! Na zdravje!«

Komaj sva bila v dimu prišla nekaj korakov daleč, je naenkrat vse utihnilo.

»Tovariši, ne dajte se motiti!« je zaklical Zimmer. »Le naprej čitajte! Tudi midva bi rada slišala kaj novega.«

Mladiči pa naju niso hoteli slušati. Starejšina je stopil z mize, zganil časopis ter ga vtaknil v žep.

»Je že končano!« je rekel.

»Da, končano je!« so pritrdili drugi ter se spogledali s čudnimi obrazi.

Nekaj saksonskih vojakov je takoj zapustilo dvorano in izginilo, kakor bi šli na zrak na dvorišče.

Debeli gostilničar naju je vprašal:

»Morda ne vesta, da je velika dvorana na oni strani?«

»O, seveda veva«, je odgovoril Zimmer. »A ta mala dvorana mi je ljubša, ker smo mi, dva stara tovariša in jaz, svoj čas zahajali sem, da smo izpraznili nekaj vrčev na čast Jeni in Auerstädtu. Ta dvorana mi vzbuja lepe spomine.«

»Tako? ... no, kakor hočeta ... kakor hočeta«, je odgovoril pivovarnar. »Ali bosta marčno?«

»Da, dva vrča in časopis.«

»Dobro!«

Prinesel nama je piva, Zimmer, ki je bil slep za vse okrog sebe, pa se je z dijaki pričel razgovarjati. Ti so se pa opravičili ter odhajali drug za drugim. Jaz sem iz vsega spoznal, da naju ti ljudje črtijo, in to tem bolj, čim manj so si upali svoje sovraštvo takoj pokazati.

V časopisu, ki je bil prišel s Francoskega, ni bilo govora o ničem drugem kakor o premirju, ki je bilo sklenjeno

po dveh novih zmagovitih bitkah pri Bautzenu in Wurzen. Zvedela sva zdaj, da se je to premirje pričelo 6. junija in da se v Pragi vrše pogajanja zaradi miru.

To me je seveda veselilo. Upal sem, da bodo zdaj vsaj pohabljenec in ranjence poslali domov. Zimmer pa je imel to navado, da je naglas mislil, zato je svoje mnenje razkričal po vsej dvorani. Pri vsaki vrstici mi je segel v besedo.

»Premirje?« ... je kričal. »Ali nam je treba premirja? Ali ni boljše, da bi tiste Pruse, ki smo jih potolkli pri Lützen, Bautzenu in Wurzen, pobili popolnoma? Ali bi nam bili morda oni dovolili premirje, ako bi nas bili premagali? — Vidiš, Jože, tak značaj je cesar. Predober je, predober je! To je njegova edina napaka. Pri Austerlitzu je bil naredil prav tako, in mi smo bili prisiljeni vse pričetki zavezati. Predober je, ti pravim. Ko bi ne bil tako dober, bi mi gospodovali vsej Evropi!«

Govoreč se je oziral na desno in levo, kakor bi hotel vprašati, kaj mislijo drugi. A drugi so delali samo čudne obraze in nihče ni hotel odgovoriti.

Nazadnje je Zimmer vstal.

»Pojdiva, Jože«, je rekel. »Jaz sicer nič ne razumem o politiki, toliko pa rečem, da bi ne bili smeli dovoliti premirja tem lopovom. Ker so bili vrženi ob tla, jih je bilo tudi treba uničiti.«

Ko sva bila plačala, sva odšla in Zimmer je rekel:

»Ne vem, kaj imajo ti ljudje. Zdi se mi, kakor bi jih bila pri neki stvari motila.«

»To je že mogoče«, sem odgovoril. »Saj tudi niso bili videti tako prijazni in dobrodušni, kakor si mi jih ti opisal.«

»Ne, ne«, je odgovoril. »Ti mladiči so dosti slabši od starih dijakov, kakršne sem videl takrat. Tisti so pravzaprav živeli samo v pivovarni. Popili so čez dan dvajset ali celo trideset vrčev — še jaz jim nisem bil kos. Kakih pet ali šest izmed njih, ki so jih imenovali starejšine, so imeli velike brade in so bili sploh častitljivi videti. Ti mladiči pa so čisto drugačni.«

Pozneje sem večkrat premišljeval o tem, kar sem bil videl tisti dan, in sem prepričan, da so bili tisti dijaki člani »Krepostne zveze« (Tugendbund).

Ko sva se bila v gostilni »Pri grozdu« dobro najedla in vsak popila steklenico belega vina, sva se vrnila v bolnišnico in zvedela, da morava še ta večer iti spat v rosenhalsko vojašnico. Ta vojašnica je bila namreč nekako zbirališče za tiste, ki so bili pri Lützen ranjeni in so že pričeli okrevati. Živelno se je tam, kakor se navadno živi v garniziji. Vsak večer in vsako jutro so morali prihajati k raportu. Čez dan so bili prosti. Vsake tri dni je prišel zdravnik bolnike pogledat; kdor je bil ozdravel, je dobil povelje za marš, s katerim se je zopet priklonil svojemu oddelku.

Sedaj pa si predstavljajte položaj dvanaest do petnajst sto siromakov, oblečenih v sive plašče s svinčnimi gumbi, loncem podobne čake in od hoje pokvarjene čevlje, zraven bledih, bolnih in večinoma brez denarja, in to v mestu, kakršno je Lipsko. Prav nič se nismo postavljali med temi dijaki, meščani in mladimi, smejočimi se deklet, ki so nas kljub naši slavi imele za nemaniče.

Vse dobrote, o katerih mi je pripovedoval moj tovariš, so mi ta položaj delale le še žalostnejše.

Res je, da se nam je nekaj časa dobro godilo. A naši predniki se niso vedno pošteno in dostojno vedli proti ljudem, ki so z njimi ravnali kot z brati, in sedaj so nam zato vrata zapirali pred nosom. Zadovoljni smo morali biti s tem, da smo si od jutra do večera ogledovali javne prostore, cerkve in izložbena okna mesarjev.

Razvedrila smo iskali na vse mogoče načine: v kvertanju in drugih igrah. Midva s Zimmerom sva tistih šest tednov, ki sva jih prebila v Rožni dolini, večkrat šla okrog mesta, da nama ni bilo dolgčas. Na izprehodih sva šla včasih daleč po cesti, držeči proti Lützen. V gostilni »Pri krapu« sva potem pojedla jajčnik s slanino in ga zamočila s steklenico vina. Na upanje, kakor po bitki pri Jeni, nama niso hoteli dati ničesar več, zdi se mi celo, da bi si bil krčmar na čast nemške domovine dal plačati vse dvojno ali trojno, ako moj tovariš ne bi bil poznal cene slanine, jajce in vina tako dobro, kot vsak Saksonec.

Ko se je zvečer solnce skrillo za gozdi, sva se vračala v mesto med otožnim regljanjem žab, katerih kar mrgoli v tamošnjih močvirjih.

(Dalje prihodnjik.)

To je veselje, taka pena!

Kdor uporablja „GAZELA“-milo, ima prijetno delo in je hitro gotov. Laz ne perem nikdar z drugim kakor z „GAZELA“-milom.

varen konkurent. Na našem žitnem trgu se je žalibog pojavilo tudi rumunsko blago. Radi izborne žitne letošnje letine na Madžarskem in v Rumuniji bodo naše žitne cene gotovo padle. Razven letošnje pšenice ponujajo naši žitni trgovci velike množine nove moke iz bačkih mlinov, in sicer prvovrstno robo po 490 do 495, srednjo nularico po 480. Tudi cene moki niso stalne, ker vpliva na nje padanje pšeničnih.

Promet s staro moko je srednji.

Po ječmenu in to posebno po onem za pivovarne, je precejšnje povpraševanje. Trgovinske pogodbe za pivovarniški ječmen so bile že vse sklenjene meseca junija in radi tega cveti sedaj zelo trgovina z ječmenom za ozimino, kojega letošnji pridelek je mnogo glede količine in kakovosti boljši od lanske žetve. Pivovarnarji trdijo, da je letošnjega ječmena za proizvod piva manj nego lani in radi tega dejstva bodo morali uvoziti nekaj pivovarniškega ječmena iz drugih držav.

Po ovsu povprašujejo precej in to predvsem za domačo uporabo. Letošnja ovsena žetev je precej zaostala radi deževja in še ni za prevažanje. Po koruzi je povpraševanje živahno. Največ koruze se uporabi doma, le manjše količine se izvozijo. Celo koruzi so padle cene za 5-7 in pol pare pri 1 kg. Trdijo, da se bodo cene koruzi znatno znižale, kakor hitro bo prišla na trg letošnja žetev.

Žitne cene so sledeče: Pšenica iz Bačke 78-79 kg teža za avgust 280-285 D, za avgust-september 280 D. Ječmen za pivovarne 66-69 kg teže 240-250 od postaje. Ozimni 62-63 kg 180-185. Oves še nima prave cene in tako povprečno ga cenijo na 220 D. Bačka koruza 185, sremska 185-190, pariteta Zagreb 205-210 D.

Domača moka nularica pariteta Zagreb 560-570, italijanska franko Zagreb 520-530 D. Otrobi v vrečah po 185 D.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Pretečeni teden se je zaključil z istopom štirih poslancev iz Radičevega poslanskega kluba in sprejemom samostojnega Puclja kot nadomestila, ta teden se je pa začel z

važnimi sejami.

Predstavniki skupin ožjega opozicijskega bloka DS (Davidovičeve demokratske stranke), SLS in JMO (Jugoslovanske muslimanske organizacije) so imeli v ponedeljek v Beogradu svojo sejo. Istočasno je zboroval tudi radikalni poslanski klub.

Predsednik kluba Ljuba Živković je prečital Pašičevo pozdravno brzojavko. Klub je to sprejel na znanje. Nato je Živković imel govor o disciplini. Pri diskuziji o dvanajstih je prvi govoril Milorad Vujić, ki je zahteval, da se šteti povsod, zlasti v ministrstvih. Zahteval je, da se čimprej donese zakon o centralni upravi in naj se ukinejo nekatera nepotrebna ministrstva. Prav v istem duhu je govoril poslanec Dodić, ki je kritikoval tudi vlado in delo ministrov. Zahteval je, da se v klubu s tajnim glasovanjem izglasuje zaupnico vsem radikalnim ministrom razen Pašiču. To je izzvalo senzacijo. Da do tega ne bi prišlo, je predsednik kluba otvoril razpravo o južni Srbiji in o imenovanju državnih podtajnikov. Ministrom se je izglasovalo zaupanje, Pašiča se je pa pismeno prosilo, naj odloči glede podtajnikov.

Radičev poslanski klub je zboroval v Zagrebu, a je vse važnejše stvari odložil za sejo glavnega odbora v prvi polovici avgusta.

Med radičevci in zajedničarji

se bijejo najostrejši politični boji. Zajedničarski listi so doslej kolikor toliko prizanašali Radiču, sedaj so pa začeli tudi o njem pisati, da uganja sleparstvo s seljaškim imenom in da hoče brezobzirno vladati s svojo rodbino. Zajedničarji in seljaški poslanci, ki so izstopili iz Radičevega kluba, napovedujejo, da bo ljudstvo najostreje obsodilo to Radičevo politiko, radičevci pa zatrjujejo, da bodo nasprotno vsi propadli, ki se vodstvu ne pokorijo.

Poročilo finančnega ministra

ima tudi tokrat vse napake, ki so ugotovljene v spomenu Jugoslovanskega kluba, ki je bila zadnjič objavljena. Minister se je hvalil, da je od »letečih dolgov« ostala samo še ena tretjina. Ker spadajo pod imenom »letečih dolgov« tudi invalidi, upokojenci, in državni uslužbenci med državne upnike, je skrajno krivično in sramotno, da se pusti te reveže najdalje čakati.

Razprava o dvanajstih

bo trajala še en dan in potem bi prišel na vrsto tiskovni zakon. Vse naj bi bilo gotovo že v soboto in potem bi se začele velike skupščinske počitnice. Začetek novega zasedanja bi se sklical pismeno med 10. in 15. oktobrom.

KRVAVA BOLGARIJA.

Te dni je bila zaključena na Bolgarskem cela vrsta zarotniških procesov. Več oseb je bilo obsojenih na smrt. Koncem tega meseca se prične v Šumnu nova razprava proti 400 obtožencem, od katerih je za 130 predlagana smrtna kazen. Sredi avgusta se bo najbrž pričela razprava v Trnovem, pri kateri bo nastopilo do 500 obtožencev.

Dva bivša zemljoradniška ministra so v ječi — sežgali. Naša vlada zahteva od bolgarske 10 milijonov dinarjev odškodnine sorodnikom nekega našega državljanca, ki je bil tudi umorjen v sofijskih policijskih zaporih.

MADŽARSKO-ITALIJANSKA TRGOVINSKA KONFERENCA.

V prostorih reške trgovske in obrtne zbornice se je te dni vršila konferenca predstavnikov reškega mesta in ogrske trgovine in industrije. Na konferenci so razpravljali o potrebi tesnejših trgovinskih zvez med Italijo in Madžarsko. V to naj bi služilo v prvi vrsti reško pristanišče. Konferenci je predsedoval predsednik madžarsko-italijanske trgovske zbornice v Budimpešti Pignarelli. Sklenilo se je da se skliče tekom avgusta nova velika konferenca madžarskih in reških gospodarskih organizacij.

BOJI V MAROKU.

Vodja Marokancev Abdel-Krim je stavil svoje mirovne pogoje. Španci in Francozi so se pobotali glede skupne ograde, ki je po poročilu obeh vlad uspešna. Egipčanski časopis »Al Sissal« priobčuje pismo Abdel-Krima na francoski parlament, v katerem pravi, da ne misli na nikakršne osvojitve, ampak da se bori samo za neodvisnost rifske zemlje. Dalje oporeka, da bi bili Evropejci ali boljševiki udeleženi na boju proti Francozom. Abdel-Krim izraža francoskemu parlamentu spoštovanje in simpatijo ter željo po miru.

RUSKO ŽITO.

Londoni listi javljajo, da je z ozirom na bogato žetev v Rusiji sklenjena posebna pogodba med angleško in rusko sovjetsko vlado glede dobave žita v vrednosti 5 milijonov funtov. Rusija dobavi to žito Angliji v najkrajšem času. Angleška vlada privoli Rusiji, da takoj vnovči na podlagi pogodbe pol milijona funtov šterlingov. Kot protivrednost nudi Rusija Angliji koncesijo, da

naroči večje dobave gotovih industrijskih izdelkov na Angleškem in se tako odpomore krizi angleške industrije. Slično pogodbo namerava Rusija skleniti tudi s Francijo.

Prireditve.

ORLOVSKI TABOR V PTUJU

dne 2. avgusta 1925.

Vse priprave za tabor so dovršene in mladina z radostjo pričakuje svoj veličastni praznik. Od koroških mej do prekmurskih ravan bodo prihiteli naši mladi vitezi, se zopet navdušili za svoje vzore in z nastopom pokazali svoje dosedanje uspehe. Od orlovskega tabora 1920. leta v Mariboru, še Štajerska ni videla tako velikega nastopa kot bo v nedeljo v Ptuj. Nastopi namreč okoli 600 članov, članic in naraščaja. Posebno zanimiv bo nastop iz lahke atletike s točkami: štafetni tek, suvanje krogle in skok s palico. Sestavljena je nadalje vzorna vrsta, ki nastopi na drogu, bradlji in krogih. Na telovadišču bo preskrbljeno za razna okrepčila. Železniške zveze so jako ugodne. Za kratek čas bo skrbela godba katoliške omladine iz Maribora. Vabimo torej še zadnjič prav vljudno vse prijatelje naše mladine od blizu in daleč, da prihitijo na tabor in preživijo tam par pošteno veselih uric. Na veselo svidenje v nedeljo v Ptuj. Bog živi! Pripravljali odbor.

Polovična vožnja za tabor je dovoljena. Zigosanih vozniških listkov v Ptuj ob prihodu ne oddajte, ker jih rabite za brezplačno vožnjo nazaj.

Kdor še želi, da se mu preskrbi obed po 11 D, naj se takoj javi Orlovski ekspozituri v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Spored za obhod po mestu je sledeči: Kolesarji, konjeniki v narodnih nošah, narodne noše peš in na vozovih, trobentači, naraščaj, članice, godba, odbor orlovske Podzveze in Ekspoziture, člani po okrožjih, člani v civilu, ostalo občinstvo. Ker bo naval velik, prosimo, da se udeleženci brezpogojno ravna po navodilih rediteljev.

Mariborčane, naše somišljenike vabimo še posebej, da pohite z nami v obilnem številu. Vožnja tja in nazaj stane samo 9 D.

Mladinska dneva priredi Prosvetna zveza v Mariboru dne 15. avgusta, in sicer: na Ložnem za rogaško dekanijo in pri Devici Mariji na Kamnu za vuzeniško in marenberško dekanijo. Oba mladinska dneva se vršita po pozmem sv. opravilu. Na vsakem govori po en odposlanec Prosvetne zveze ter po en zastopnik moške in po ena zastopnica ženske mladine. — Agitirajte za polnoštevno udeležbo!

Tabor Marijinih družb. Dne 9. avgusta t. l. se bo vršil pri romarski Marijini cerkvi na Ljubečnem tabor dekliških Marijinih družb za dekanijo Slov. Bistrica. — Vabljen je Marijinih tabor iz sosednjih župnij. Začetek sv. opravila bo ob 10. Dekleta, katerim je to mogoče, se zberejo v župnijski cerkvi v Poljčanah in gredo potem v procesiji ob 9. na Ljubečno. Če se le da, naj pristopijo družbenke na Ljubečnem vse k sv. obhajilu. — Spoved naj opravijo prej doma.

Bralno društvo v Račjem priredi dne 6. septembra v gostilni g. Franca Lašič pri kolodvoru veliko vrtno veselico na kar opozarjamo okoliška društva in ob enem prosimo, da na ta dan ne prirejajo sličnih prireditev. — Odbor.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Dne 19. julija so prihiteli k nam Orli in Orlice iz Št. Ruperta ter priredili javno telovadbo. Nekako s strahom smo pričakovali te prireditve — ker Bolfenčarji smo tako bolj na starokopitno stran — in kako nas je vse razveselilo, navdušilo! Vsa, kateri se je udeležil prireditve, pravi odkrito, da je bilo lepo! Zlasti pa mladina — fanti, dekleta, vsem je dopadlo; niti ene žaljive besede ni slišati, pač pa bi bili radi vsi, da bi se ustanovilo tudi pri nas kaj takega! — Toda, kdo naj prične? Mislim, da bi bilo pač naše bralno društvo najprej zato poklicano; le korajžno na noge v prid naše mladine, ona željno pričakuje pričetka! — Šentruperčanom — Orlom in Orlicam — pa najsrčnejša zahvala za prireditve! Bodite prepričani, da ste s svojim nastopom zbudili tudi našo mladino! Končno naj še omenim, da ima vsaka dobra stvar svoje nasprotnike, in se je torej tudi pred to prireditvijo marsikaj govorilo; tako na primer je veliko besedičila oseba iz ene hiše, v katero edino pri nas prihaja »Domovina«.

Čakaj Micka, da ti nekaj veselega povem! No, kaj pa več Cencek? V nedeljo, 2. avgusta popoldne ob pol 3. uri pridejo k nam v Selnico ob Dravi limbuški tamburaši. Kje pa bodo igrali? V gostilni gospoda Liparja. — Pojdiva tja Cencek! Pa še druge bova seboj zvabila, tam se dobro je in pije, tamburaška godba se tudi ne sliši vsak dan. Koliko pa je vstopnine? Nič, le kar pojdiva! Samo, če bo deževno vreme, potem jih ne bo, pač pa pridejo potem naslednjo nedeljo.

Celjski orlovski odsek priredi v nedeljo dne 9. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne javno telovadbo z bogatim sporedom na Babnem poleg gostilne Janič. Vljudo vabimo vse prijatelje poštene zabave in naše organizacije. Bog živi!

Trnovlje pri Celju. Prostovoljno gasilno društvo v Trnovljah bode blagoslavljalno dne 2. avgusta nov Gasilni dom s sledečim sporedom: 1. Sprejem gostov pri jutranjih vlakih na kolodvoru v Celju. 2. Ob pol 9. uri dopoldne sv. maša v župni cerkvi v Celju. 3. Po sv. maši odhod z godbo v Trnovlje, kjer se vrši pozdrav došlih gostov pred Gasilnim domom. 5. Obed po raznih gostilnah. 6. Po obedu obhod z godbo po vasi in mimohod pred civilnimi in društvenimi funkcionarji, nato bla-

goslovljenje Gasilnega doma. — Po blagoslovljenju velika vrtna veselica, spojena z raznovrstnimi zanimivimi prizori in nastopi, pri kateri priliki igra celotna društvena godba na pihala. Vstopnina za osebo 5 D, gasilci v kroju samo 1 D. Ker je čisti dobiček namenjen za kritje stroškov Gasilnega doma in za nabavo potrebnega še manjkajočega gasilnega orodja, vabi k obilni udeležbi odbor. — V slučaju slabega vremena se preloži proslava na poznejši čas, ki pa se bo pravočasno objavil.

Orlovska prireditve v Petrovčah. Celjska in žalska orlovska srenja priredi na praznik 8. septembra t. l. skupni telovadni nastop v Petrovčah. Ta prireditve bo namenjena posebno naraščanju. Polovična vožnja je zaprošena na vseh progah drž. železnic, v območju ravnateljstva državnih železnic v Ljubljani. Polovična vožnja bo prišla prav predvsem romarjem, ker je 8. septembra romarski shod v Petrovčah. Izkaznice za polovično vožnjo se bodo dobile od 15. avgusta naprej proti odškodnini 1 D (za poštne stroške) za izkaznico. Odkoder so romarji namenjeni v Petrovče, je najbolje, da eden zbere med njimi denar, ter piše po izkaznici. Prosimo vse č. župne urade, da bi šli v tem oziru ljudem na roko, ako bi se obrnili le-ti glede naročila izkaznic na nje. Bog živi!

Orlovski odsek Polzela priredi dne 9. avgusta 1925 propagandni izlet v Braslovče s sledečim sporedom: Ob polni popoldne skupni odhod iz Polzele, ob 2. uri slovesne večerice v župni cerkvi v Braslovčah. Po večernih telovadni nastop na vrtu Ljudske posojilnice: redovne, proste, skupinske vaje, boks, orodna telovadba. Nastopa samo članstvo in naraščaj (nad 70) odseka Polzela. Prijatelji mladinskega gibanja uljudno vabljeni. Bog živi!

Polzela. Zveza vojnih invalidov podr. Polzela priredi v nedeljo, dne 2. avgusta v prostorih gospoda J. Stiglic na Rečici ob Savinji javen invalidski shod. Vse vojnne žrtve Zgornje Savinjske doline, udeležite se tega shoda in pristopite kot člani k organizaciji, ker le, ako bomo združeni, lahko upamo, da dosežemo enkrat svoje pravice. Začetek shoda ob 2. uri popoldne.

Prostovoljno gasilno društvo Paškavas priredi na dan Marijinega vnebovzeta, dne 15. avgusta popoldan točno ob 3. uri prekrasno igro »Miklova Zala« v sedmih dejanjih. Po igri se vrši vrtna veselica s prosto zabavo. Med odmori igre in pri vrtni veselici svira godba. Za izborna jedila in pijačo bode vse preskrbljeno. Celjani, Savinjska in Saleška dolina, kakor tudi vsa sosedna gasilna društva se vabijo, da nas ta dan obiščejo. Igra in veselica se vrši 2 minuti od postajališča Paškavas na vrtu gospoda Franca Irmana.

Tedenske novice.

Mariborske novice. Mariborski ribiči, ki noč in dan ribijo, a malo ali skoraj nič ne ujamejo, so zapazili te dni v Melju, kako je po Dravi plavalo človeško truplo. Ribiči so potegnili truplo na kopno. Doslej se je na utopljenca samo ugotovilo, da je starček od 65 let. — V Mariboru je velika tkalnica češke trdnice Doktor in drug. V tej tvornici za platno je odkrila policija tatvino platna v skupni vrednosti 50 tisoč dinarjev. V nedeljo, dne 26. julija je opazilo vodstvo tovarne Doktor in drug, na Ruški cesti, da so prejšnjo noč vdrli neznani storilci v skladišče in odnesli precej platna. Policija je takoj odredila obsežne poizvedbe ter je že drugi dan zaprla Franca Oeserja, ki je razpečaval ukradeni platno. Policija je našla pri njem okoli 200 metrov platna iz omenjene tovarne. Oeser, star 49 let, je bil večkrat kaznovan, med drugim tudi radi vloma v vilo Nauer v Lajtersbergu ki se je zgodil pred tremi leti. Sedaj pa sta prišla v roke policije prava dva vlomilca, in sicer Franc Rus in Eduard Parger. Moža sta pravkar nesla iz tovarne veliko balo platna v izmeri okoli 50 m. Oba aretiranca sta znana in nevarna vlomilca; Rus, star 24 let, je pristojen v Temenico pri Litiji in je sedel radi tatvine že tri leta v ječi; njegov tovariš Parger, star 26 let, je po poklicu strojni ključavničar, doma iz Rogaske Slatine in je bil že kaznovan radi tatvine na 5 in pol leta težke ječe. Svoj vlomilski posel v tovarni Doktor in drug sta izvrševala skoro tri tedne, ukradeni platno sta razpečavala v Studenih in okolici. Dvakrat na teden sta se vozila v Celje, Zagreb in Ljubljano in druge kraje, kjer sta najbrž tudi razpečavala blago in izvršila spotoma, kakor se domneva — več vlomov (vlom v manufakturno trgovino gosp. Kapusa v Šostanju, ki se je bil zgodil pred dobrim tednom.) Po dosedanjih ugotovitvah sta Rus in Parger pokradla v tovarni Doktor in drug nad 4000 m blaga, predvsem platna za ruhe, v celokupni vrednosti 50.000 D.

Smrtno je povozil zadnjo nedeljo ponoči na državni cesti pri Framu mariborskega agenta Hubačka z avtomobilom sin framskega fabrikanta olja g. Krajnc. Krajnc je prehitro vozil, Hubaček je drveči avto prepoznal zagledal. Avtomobil je zgrabil nesrečnega za roko in nato ga vrgel pod kolesa. Težko poškodovanega Hubačka so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je pa po dveh urah izdihnil.

V Dolgošah pri Mariboru je doslej še neodkrit umorilci v hišo neke posestnice in ji izmeknil denarja in raznih drugih dragocenosti v skupni vrednosti 3000 D.

Nesreča pri vožnji z motornim kolesom. V nedeljo se je peljal iz Avstrije skozi Maribor na obisk k sorodnikom v Slovenjgradec trgovec Anton Reichtendorfer s svojo materjo in soferjem Martinom Gradišnikom v motornem kolesu s priklopnim sedežem. Pri Breznem v Dravski dolini pa se je motor naenkrat prekucnil. — Reichtendorfer in Gradišnik sta si spahnila desni roki v rami, dočim je bila gospa Reichtendorfer samo obkoljena.

Isti dan, ko so smrtno ponesrečenega sina pokopali, je umrla tudi njegova mati. Zadnjo nedeljo popoldne se je hotel iti kopat posestniški sin iz Laporja 18 let stari Gumzej. Šel je po železniškem tiru proti ribniku grofa Attemsa, ki je kmalu za bistrskim predorom. Ravno na ovinku iz tunela proti Poljčanam na takozvani Brežnici se je hotel Gumzej izogniti nasproti prihajajočemu tovrnemu vlaku. Prestopil je na drugi železniški tir, po katerem je v tem hipu pridrvel brzovlak iz Maribora. Brzovlak je ubogega mladeniča vrgel pod kolesa in ga popolnoma razmesaril. — V nedeljo, ko se je smrtno ponesrečil sin, je bila njegova mati previdena. V torek so pokopali sina in isti dan mu je umrla mati.

Loterija v Ptuj. V nedeljo, dne 26. julija se je vršilo ob navzočnosti tisočglave množice žrebanje efektne loterije na vrtu pri Zamorcu. Krasni konjiček je pri žrebanju nemirno čakal na svojega novega gospodarja, ali tedaj se ni nihče oglašil. Konja je zadela štev. A 82, Singerjev stroj D 3228, kolo Č 4473. Kdor je kaj dobil, naj se oglasi.

SEZNAM

izžrebanih števil efektne loterije v Ptuj.

A — 13, 49, 82, 88, 97, 145, 170, 720, 788, 839, 940, 948, 1063, 1066, 1067, 1079, 1276, 1314, 1514, 1515, 1564, 1673, 1745, 2068, 2310, 2360, 2421, 2590, 3039, 3072, 3147, 3538, 3619, 3704, 3705, 3807, 3838, 3850, 4075, 4523, 4748, 4862, 4987, 4999.

B — 209, 245, 315, 451, 578, 634, 744, 745, 1046, 1268, 1655, 1708, 1811, 1938, 1964, 1996, 2104, 2377, 2389, 2443, 2566, 2609, 2804, 2920, 3030, 3051, 3108, 3139, 3175, 3232, 3335, 3349, 3595, 3602, 3695, 3845, 3959, 4016, 4285, 4383, 4503, 4642, 4698, 4818, 4844, 4874, 4931.

C — 95, 154, 695, 808, 843, 942, 1066, 1099, 1148, 1267, 1347, 1395, 1431, 1734, 1758, 1762, 1953, 1956, 1968, 2316, 2407, 2609, 2683, 2706, 2855, 3077, 3265, 3389, 3508, 3599, 3682, 3700, 3757, 4178, 4278, 4336, 4439, 4545, 4623, 4785, 4882, 4984.

Č — 43, 131, 279, 705, 860, 984, 1005, 1011, 1020, 1238, 1306, 1310, 1342, 1428, 1469, 1645, 1702, 2263, 2303, 2414, 2461, 2492, 2772, 2836, 2895, 3085, 3511, 3618, 3882, 3893, 3929, 3944, 4080, 4248, 4473, 4980.

D — 70, 234, 357, 396, 480, 528, 668, 701, 1010, 1019, 1189, 1407, 1622, 1872, 2093, 2278, 2670, 2732, 2787, 2793, 2795, 2808, 2912, 2983, 3078, 3228, 3250, 3259, 3324, 3365, 3503, 3608, 3665, 3939, 4367, 4716, 4751, 4767, 4879.

E — 105, 140, 211, 349, 387, 422, 591, 677, 732, 849, 961, 977, 1048, 1127, 1167, 1180, 1204, 1406, 1418, 1679, 1758, 1855, 2376, 2468, 2624, 2768, 2774, 2848, 2889, 2914, 2999, 3161, 3181, 3209, 3316, 3355, 3684, 3726, 3821, 3993, 4165, 4188.

Vsaki naj pazi na številko in črko. Kdor je kaj zadel, naj pošlje svojo srečko in potem dobi zadeti dobiček. Ako kdo želi vedeti, kaj je dobil, naj vpošlje znamko za odgovor. Kdor ne dvigne svojega dobitka v enem mesecu, zapade v korist orgelj.

Novice od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Orlovska prireditve v nedeljo, dne 19. julija se je izvršila po sporedu v veliko veselje številnih domačinov in tujih gostov. — Uspeh je razveseljeval enak za blagajno šentruperskih Orlov, ki je prinesla prireditvi lep dobiček, kakor tudi za našo mladino, ki jo je lep nastop Orlov in Orlic vzbudil in navdušil za višje ideale, tako da hoče zdaj vse biti Orel in Orlica. Srečna hvala vrlim sosedom za trud in podbudo! — Tudi šala je včasih nevarna. Pretekli teden so si mladiči pri nekem kmetu razobesili zastavo na slemenu gumne, kjer so mlatili. Fant iz Bišekega vrha pa je splezal med tem, ko so šli mlatiči k obedu, na streho, da bi jim za šalo vzel zastavo. Drugi ljudje pa so ga zapazili in so začeli vpiti: fant je hotel naglo bežati, pa je pri tem padel s strehe in si zlomil obe nogi. Zdaj je v bolnici v Ptuj. — Ne zgodi se vsak dan, kar se je tu zgodilo pri viharju prejšnji ponedeljek. Mlatiči so ravno nalagali na njivi velik voz pšenice; močen vihar pa je prevrnil celi voz na ravni njivi popolnoma, tako da so kolesa štrlela kvišku. — Mlatcev je končana; z njo so zadovoljni posestniki in delavci, kajti tako lepega, čistega in čvrstega zrnja ni dala žetev že dolgo vrsto let. Niti stari ljudje ne pomnijo tako bogate in izdatne žetve kakoršna je letošnja. Bog je pač vedel, da smo je bili potrebni; že v večjih hišah je zmanjkalo kruha, ker je bilo lani tako malo zrnja, da so morali mnogi že kupovati moko. Oče nebeški pač lepo skrbi za nas. Bodi mu predana hvala za to!

Dva moška zgorela. Od Sv. Jurija na Ščavnici smo prejeli tole grozno vest: Kmet Lojz Senčar iz občine Slaptinci le legel s svojo družino bolj pozno k počitku in mislil drugo jutro začeti z mlatvijo. Senčar je imel v službi hlapca in pastirja, ki sta oba po kmetski navadi spala na podu v senu. Okoli polnoči je pri Senčarjevih nenadoma in iz doslej še nepojasnjenega vzroka izbruhnil požar. Senčar in njegova družina, dasi so bili v trdnem spanju, so se še vendarle pravočasno zbudili in si oteli z naglim begom golo življenje. Hlapca in pastirja je doletela žalostna in grozna smrt. Oba sta se prekasno zbudila, ubežati nista več mogla in obležala sta v plamenih. Šele drugi dan so izlekli iz pogorišča ostanke obeh ponesrečencev. Gasilci so prihiteli še precej hitro na mesto nesreče, a na kako uspešno brambo ni bilo niti misliti, z največjo težavo so oteli iz gorečega hleva živino, konje in svinje. Senčarju je zgorelo vse in je škoda tem občutnejša, ker je bil zavarovan le za malenkostno svoto. Ta grozna nesreča se je zgodila v noči od 24. na 25. t. m.

Tatovi na delu pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. V poštni urad Sv. Miklavža pri Ormožu se je splazil predzadnji ponedeljek neznan umornik in ukradel poštni pečat, več pisemskih znamk in pa v predalu se nahajajočo štampljko gostilničarske zadrage v Ormožu. V isti

noči je bilo v ormoški okolici raznim posestnikom ukradenih 25 kokoši.

Vremenska nesreča povzročila milijonsko škodo. Iz šmartna ob Paki poročajo: Dne 24. julija je zadela našo občino velika vremenska nesreča. Celi dan je bilo jako soparno. Ob 4. uri popoldne so se začeli oblaki kopičiti od severne strani. Ob 5. uri popoldne pa je začelo deževati tako, kakor najstarejši ljudje ne pomnijo. Utrgal se je oblak. Deževalo je eno uro neprenehoma. Vmes je bil tudi silen vihar. Ljudje so gledali s strahom, kaj bo. In res, naenkrat so začeli hudourniki silno naraščati, od vseh strani je voda drla skupaj s silno naglico. Dolina je bila naenkrat polna vode. Voda je nesla s sabo, kar je dobila na poti. Debela, težka bukova bruna, več centov težke skale, pesek itd. Vse to je voda naplavila na njive in travnike ter vse podsula na debelo s kamenjem. Iz vinogradov in njiv je voda odnesla prst na ceste, na njive pa nasula kamenja. Ljudje so pravili, kako so plaval po vodi divji zajci, da bi si rešili življenje. Veliko jih je utonilo, nekaj so jih polovili tudi ljudje. Pogled na opustošena polja je silno žalosten. Pri postajališču Paškavas je voda 20 m na dolgo pretrgala železniško progo, tako da vlak, kateri je bil ravno nekoliko prej odpeljal iz Šostanja, ni mogel naprej, ter je moral s potniki vred čakati, da je prišel drugi pomožni vlak iz Celja in da so progo za silo popravili, da je peljal vlak naprej. Ljudje so morali goniti živino iz hlevov v druge, bolj zavarovane hleve. Silno so prizadete občinske ceste, posebno ona na Hudem potoku. Tukaj je cesta popolnoma uničena. Kjer je prej bila cesta, teče sedaj voda. Škode je samo pri tej cesti več stotisoč kron. Istotako je voda tudi druge ceste silno poškodovala, nekatere tako, da se sploh ne bodo dale več popraviti, ampak se bodo morale prestaviti na drugo mesto. Tako na primer je uničena cesta v Igavcih in Lokovico. Da bi to mogli občani sami popraviti, je izključeno. Škode je na milijone. Na več mestih so se tudi udarili veliki plazovi in napravili veliko škodo. Na nekaterih mestih so plazovi zasuli ceste. Skoro po vseh cestah v Malem vrhu, Velikem vrhu in Gavcih je promet nemogoč. Ljudstvo je čisto obupano. Pomoč je nujno potrebna.

Novice iz Št. Ilja pri Velenju. Tukaj se je vršil 10-tedenski gospodinjinski tečaj, katerega se je udeleževalo 16 deklet in ki je končal dne 12. julija z razstavo ženskih ročnih del, sadnih, mlekarških in kuharskih izdelkov gojenk. Popoldan so priredile gojenke predstavo gledališke igre »V posredovalnici« s petjem. Na to je bila pogostitev povabljenih gostov. Dne 16. julija so imele gojenke javno skušnjo in 20. julija so napravile skupen izlet v Maribor. Kakor smo se prepričali in slišimo, je bil uspeh tečaja zelo dober. — Tudi naši dolini ni prizaneslo letošnje splošno neurje. Dne 15. julija je divjala silna nevihta s točo. Največ so trpeli vinogradi; voda je nesla zemljo v doline in napravila globoke jarke po trsnih nasadih. Dne 20. julija se je nadaljevalo. Nižje legeso bile v trenutku pod vodo. Na travnikih in njivah imamo pesek in kamenje. Okrog 5. ure je udarila strela v gospodarsko poslopje Janeza Korena v Silovi. Velika in lepa stavba je bila v hipu vsa v plamenu. Domači so bili v vinogradu, sosedje so rešili krave in nekaj svinj so morali zaklati. Zgorela je vsa krma, razni stroji, dva voza in mnogo orodja. Novo sušilnico za hmelj, ki je začela goreti, so ohranili. Požarna bramba iz Velenja je prihitela na pomoč. Škoda se ceni na 200.000 D in je le deloma krita z zavarovalnino. V manjši meri se pa ponavljajo nevihte brez konca.

Ukraden konj. Posestniku Francetu Mavriču iz Nove Štite pri Gornjem Gradu je dne 21. t. m. izginil s pašnika konj, takozvani »Rotšimel«. Mogoče je bil ukraden, mogoče pa se je tudi kam zatekel. Konj je 4 leta star, širok, nizke postave in ima belo liso sredi čela. Ker je posestnik konja s to izgubo občutno prizadet, naj vsakdo, kdor bi o njem kaj zvedel, sporoči to lastniku proti primerni nagradi. Obenem se svari pred nakupom tega konja.

Požig. V Rifengozdu pri Tremarju blizu Celja je 29 let stari Mihael Zorko požgal iz maščevanja svojim sorodnikom 6 poslopij, ki so pogorela do tal. Po celonočnem beganju se je požigalec javil orožnikom v Laškem, ki so ga odpeljali v celjske sodne zapore. Zorko je orožnikom izjavil, da je v času svetovne vojne moral služiti na fronti. Doto, ki so mu jo njegovi stariši zapustili so njegovi varuhi v vojnem času spremenili v vojno posojilo, za katero ni mogel dobiti niti vinarja. Nedavno je bil odpuščen iz službe kot rudar. V jezi nad svojimi sorodniki, ki so ga baje spravili ob njegovo doto, je postal požigalec.

Bela vrana med tatovi. Dne 20. decembra 1918 je bil od žandarmerije aretiran Oto Tkalc, rojen 1897 in pristojen v celjsko okoliško občino, radi tatvine neke krave, katero je imenovan izvršil v istem času v Št. Jurju ob juž. žel. Iz zaporov okrožnega sodišča je pa pobegnil dne 6. jan. 1919 in ušel roki pravice pod tujim imenom. Preživljal se je po Bosni kot rudar in drvar, dokler se mu ni zahotelo po domačem kraju. Tudi vest se mu je pričela oglašati. Zato se je prostovoljno javil tamnim policijskim oblastem, ki so ga v ponedeljek privedle v Celje in oddale spet v zapore, da bo tu presedel svojo kazen.

Cerkvene novice iz Kostrivnice pri Slatini. V vseh narodih in jezikih naj se Bog slavi. Te besede nam stopajo v spomin, ko se cerkveni obredi opravljajo v slovenskem jeziku. Tudi v Kostrivnici na spominsko nedeljo blagoslovitve cerkve so se čitali evangeliji v slovenskem jeziku, kar je napravilo lep utis na župljane. Zopet se je povečala lepota naše župnijske cerkve z novo obhajilno mizo, izrezlano iz lesa, ki stane 15.000 kron. Miza je res lep kinč cerkve, Bogu v čast in v ponos Kostrivčanom.

Po dolgem času odkrit umor. Lansko leto je meseca junija v Harmici blizu Dobove brez sledu izginil posestnik Franc Suler. Vsa poizvedovanja orožnikov so bila brez uspeha. Nekega dne pa je prišel k orožnikom sin pogrešanega, Martin Suler s pismom, katerega je pisal oče iz Maribora, da je odšel na Francosko. V petek pa je v to temo nenadoma zasvetil nov žarek. V Harmici so bili na obisku neki Zagrebčani. Nek otrok — Zagrebčan se je igral z domačo vaško deco. Med igro se je ta otrok sprl s Sulerjevim sinčkom Slavkom. Slavko mu je pa zagrozil: »Ako ne boš tako napravil, te bom po glavi, kakor je atek starega očeta!« Te besede je slišal slučajno ondodni orožnik. Posrečilo se mu je, da je po izpraševanju izvedel od Sularjevega sinčka podrobnosti umora. Njegov oče Martin in mati sta ubila starega očeta Franca in ga zakopala na njivi, kjer je rastla koruza. Oba zakonca in sorodnike, je orožništvo takoj aretiralo. Kakor smo zvedeli, se je dal poleg obeh morilcev zapreti nek orožnik. Prisluskoval je pogovoru obeh. Mož Martin Suler je ženo rotal, naj se ne izda, nakar je žena izjavila, da tega ne bo storila in da si raje pusti meso rezati s telesa, kakor da bi priznala. Boji se samo, da ne bi sin česa izdal. Sodna komisija je v prisotnosti obeh izkopala truplo, ki je bilo komaj pol metra globoko zakopano. Skozi celo leto so njivo orali pa do trupla niso prišli. Z vlaka se nudi na prizorišču, ki je komaj 40 m oddaljeno od žel. tira, silno mučen prizor. Vsa njiva, na kateri je rastla koruza, je pomandrana, v sredi pa je razkopana, kjer je ležalo truplo umorjenega. Zakonca M. Suler in njegova žena sta umorila pokojnega, ker sta hotela dobiti njegovo posestvo, ki je je še vedno držal v rokah.

Petkratni roparski umor. V vasi Saranovo pri Natalcinih v Srbiji so roparji umorili peteročlansko družino trgovca Koste Dimitrijeviča in nato hišo izropali. Zaprl so več kmetov iz sosedne vasi Mramorci, ki so osumljeni, da so izvršili zločin, a dozdej vsi taje.

Cirilova tiskarna v Mariboru je dozdej založila in izdala sledeče zvezke »Cirilove knjižnice«: 2. zvezek: dr. Lenard: Jugoslovanski Piemont. 7 D. 3. zvezek: dr. Lenard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda 10 D. 4. zvezek: Moj stric in moj župnik. Povest. 4 D. 5. zvezek: Melville: Gladiatorji. Roman. I. del 8 D. 6. zvezek: Melville: Gladiatorji II. del 10 D. 7. zvezek: Wells: Zgodba o nevidnem človeku. 7 D. 8. zvezek: Orczy Dušica. Roman. I. del 16 D. 9. zvezek: Conan Doyle: V libijski puščavi. Roman. 12 D. 10. zvezek: Bennett: Živ pokopan. Povest. 8 D. 11. zvezek: Camelli: Izpoved socialista (Od socialistov do duhovnika). 16 D. 13. zvezek: E. Lešnik: Sumi, šumi Drava. Črtice iz mariborske zgodovine. 5 D. 14. zvezek: Ljubša: Slovenske gorice 7 D.

Ugodne vesti za revmatične. Po zadnji svetovni vojski trpi tisoče in tisoče ljudi na revmatizmu in iščejo zdravja za se po raznih kopališčih. Med tem je znano, da je mlad ruski zdravnik in bakteriolog dr. Ivan Rahlejev iznašel zdravilo Radio-Balsamica, izredno sredstvo proti vsem vrstam revmatizma. Zdravilo Radio-Balsamica dr. Rahlejeva temelji na principu proteinove terapije, pa je pripravljen za zunanjo uporabo. Pri uporabi zdravila Radio-Balsamica se revmatične bolečine jako hitro izgubijo in nastopi popolno ozdravljenje. — Radio-Balsamica ima tudi to prednost, da je popolnoma neškodljiv za srce, ne zapuša nobenih sledov ne na koži ne v organizmu in se po uporabi popravi ves organizem, kar dokazujejo priznanja profesorjev in zdravnikov. Bolniki, ki so se skozi leta zdravili po raznih kopališčih in lekij, se ozdravijo po dveh do treh steklenicah tega čudodelajočega zdravila. Zdravilo se izdeluje in prodaja v laboratoriju Radio-Balsamica dr. Rahlejeva v Beogradu, Kosovska ulica 43. 830

Dopisi.

Gornja Sv. Kungota. Kar se je godilo dne 26. julija v Gor. Sv. Kungoti, ostane vsem, ki so bili zraven, v trajnem spominu. Že prvi, zelo umetno izdelani slavolok pri pošti, ki je bil bogato okrašen po pridnih rokah blage gospe Gamserjeve in njene sestre Julke in Helene, je nosil napis, ki je razodel, kar se bo godilo: »Rajsko veselje nas danes obdaja, Ker Srce presveto v župnijo prihaja!« Še mogočnejši slavolok je stal pred župno cerkvijo na esplanadi pred župniščem, obdan z mlaji in brezami. Slavolok pred cerkvijo, pod katerim se je vršilo darovanje, je nosil na vrhu pomembni napis: »Presveto, premilo božje Srce, usliši nam prošnje in naše želje!« Blagoslov kipa Presv. Srca se je pričel ob 9. uri popoldne, ki ga je blagoslovil slovesno preč. gospod kanonik in dekan Fr. Moravec, stolni župnik v Mariboru ob asistenci več gg. duhovnikov. Prekrasno je govoril preč. g. kanonik na iz zelenja narejeni prižnici pod košatim drevesom o božjem Srcu. Nato je bil offer za veliki zvon. Kip so nosili mladeniči, vsi iz mladeniške Marijine družbe. Na koncu sv. maše je bilo posvečenje skupno cele župnije presv. Srcu Jezusovemu. Ljubko pritrkovanje zvonov in streljanje se je slovesnost bolj povzdignilo, ki je bila ena najlepših v zadnjih letih. In sedaj kraljuje božje Srce v župnijski cerkvi Gor. Sv. Kungote ter kliče kot nekdanj vse župljane, brez izjeme: Pridite k meni vsi, pa vsi, ki ste s križi in težavami obdani in jaz vas bom pokrepčal. — Toda slovesnost se ni pri kraju. Po petih litanijah presv. Srca Jezusovega, popoldne ob 3. uri uprizorilo je Katoliško prosvetno društvo v Gor. Sv. Kungoti tragedijo-žaloigro »Izgubljen sin« tako dovršeno, da so igralci več ali manj izvalili marsikateremu gledalcu in gledalki solze iz oči! Pri igri je bil navzoč sam preč. g. kanonik, dalje so bili pri igri tudi blagorodna gospa grofica Pachta-Rayhofen z gospodom grofom Pachta, komtesa, blagi gospod polkovnik dr. Justin z gospo soprogo iz Maribora, go-

spod baron in mnogo druge gospode. Častno je bilo zastopano naše dobro ljudstvo, ki se zaveda kulturne svoje naloge. Igralci so želi burno pohvalo. Organist Filip Seljak se je tako ugloobil v svojo vlogo kot oče izgubljenega sina, da se je dozdevalo, da vidiš pravega svetopisemskega očeta, ki tako pristrčno sprejema in odpušča. Usmiljenje je vzbudil izgubljeni, razčepani sin pri publici — cerkovnik Janez Zrnka, ki se je pozneje pri »Začaranem pismu« kot Matic Srakar posebno odlikoval s svojim gledališkim humorističnim talentom, ter tako imenitno zabaval vso navzočo občinstvo. — In tako je minul oni veliki dan slavlja presv. Srca Jezusovega, ki naj blagoslovlja obmejno župnijo in njene župljane.

Vukovski dol. Dovoljujemo si vprašati kraljevo okr. glavarstvo v Mariboru, radi česa je izdalo nalog, da se morajo vsi psi občin: Vukovski dol, Sv. Jakob in Vosek pokončati? Če je vzrok kakšna nalezljiva bolezen, zakaj se ne konstatira, kateri je zdrav, da se ga izpusti? In če se že na vsak način morajo pokončati vsi psi, zakaj so nekateri posestniki izjema? Ali ne plačujemo vsi davkov? Ali nismo vsi člani ene države. Okrajno glavarstvo niti od daleč nima pojma, kako velikansko razburjenje je zavladalo med ljudstvom, radi škandalozne odredbe. Ali nam okrajno glavarstvo more dati jamstvo, da bomo brez psov ponoči varni pred tatovi? Tukaj v naši občini sta se že dogodila dva slučaja tatvine, in sicer: enega vola in ene krave. To je romalo gotovo čez mejo. Ako okr. glavarstvo lahko izdaja take naredbe, naj nam preskrbi tudi varstvo proti tatovom. Okr. glavarstvo naj upošteva tudi želje ljudstva, radi katerega prav za prav obstoja, sicer naj si posledice samo sebi pripiše. — Več prizadetih.

Sv. Bolfenk v Slov. gore. Kakor slišimo, se naš mariborski veliki župan pripravlja na odhod! Preden pa od ide, ga pozivamo še enkrat, da nam odgovori na ono, mu že parkrat stavljeno vprašanje: Kaj je bilo res, ali naše poročilo v »Slov. Gospodarju«, da je dr. Gorišek ud ravnateljstva Okrajne hranilnice in okrajnega zastopa v št. Lenartu, ali pa njegov uradni popravek, da dr. Gorišek ni ud ravnateljstva. Mi namreč vstrajamo pri tem, kar smo takrat poročali, ter pravimo, da je bil oni uradni popravek neresničen! Ali pa je bilo mogoče vse uradovanje g. velikega župana iste vrednosti, kakor oni uradni popravek? Najbrž zopet res!

Gornja Radgona. Naša stvarna kritika o opekarniškem gospodarstvu je demokrate zadela v živo. Kakor pes zacvilil, če mu stopiš na rep, tako cvilijo, se jezijo in grozijo naši oblastniki. To je dokaz, da smo pisali resnico. In resnice se občinski komandanti bojijo. Zato so sklenili, da bodo vse delavce odpustili, kakor hitro bo še kak časopis kaj poročal o njihovem modrem gospodarstvu v opekarni. Ta sklep je vsekako vreden, da ostane zabeležen v listih, ki se potegujejo za delavske pravice. Odkriva namreč vse napredno nazadnjaštvo in svobodomiseln terorizem demokratske frakcije. Ali razumete ubogi delavci? Za vaše pravice se ne sme nihče potegovati, svet ne sme izvedeti, kaj počenjajo z vami občinski odborniki. Vi morate molčati kot sužnji, četudi vihtijo valpeti nad vašimi hrbti svoje ostre biče. Zapomnite si ta sejni sklep za tiste čase, ko bodo njegovi očetje krošnjariji okrog z lepimi besedami in lovili vaše glasove. Nikar ne pozabite, kako skrbijo za vas tisti občinski očetje, ki vas bodo med volitvami in na dan volitev vabili v svoje kleti in stanovanja ter vam ponujali jedi in pijačo, da izvabijo iz vas kroglice za svojo skrinjico. Odsloviti vas, so sklenili. Mislimo, da vas ne bo treba odslavljanja, zakaj če bodo z vami tako naprej delali kot so začeli, boste sami dovolj pametni, da jim ne boste kulukovali. Bolj pametno bi bilo, če bi gospodje sklenili, da sami zapustijo službo, katere ne razumejo in da odslovijo ravnatelja in mu pokažejo pot tja, odkoder je prišel. Ta človek je tako predrzen, da zniža delavcem plače, potem pa zahteva od opekarniškega odbora, da ga za to delo nagradi. To je vendar nekaj nečuvnega! Delavcem znižati plače, potem pa zahtevati nagrado za to. Ravnatelju ni dovolj masna mesečna plača, ne zadoštujejo mu lepe dijete, ne, on še hoče delavcem nekaj odtrgati, da bo — prej obogatel. In tako početje nekateri, sicer pametni ljudje zagovarjajo. In kaj odgovarja na take nečuvne zahteve demokratska gospoda? Bo že poskrbela, da ravnatelj pri svojem delu ne bo prikrajšan. Take razmere vladajo v naši opekarni. Sporočamo jih javnosti, da bo znala, kaj se godi v Gor. Radgoni v letu 1925 po Kristusovem rojstvu, ko komandira v občini demokratska večina.

Sv. Lenart nad Laškem. V petek, 24. julija je umrl v Weizu na Zg. Štajerskem tukajšnji rojak Lapornik Franc. Rajni je bil iz ugledne hiše Lapornikove na Gori, bil je brat načelnika krajevne organizacije SLS, g. Vinko Lapornika ter stric g. Deželaka, tajnika SLS v Kozjem. Rajni je umrl v starosti 51 let, dasiravno že dolgo odsoten od svoje domovine — je bil kot kličavničar zaposlen pri električnem podjetju v Weizu — se je živo zanimal za razmere v domovini. Bil je tudi veren kristjan, in sicer tudi na zunan, saj je bil izrazit pristaš kršč. socialne stranke. Čudno naključje je, dasiravno ni bil od leta 1917 več v svojem rojstnem kraju in ga tudi od tega časa ni obiskal nobeden od sorodnikov, ker je živel v tuji državi, je prišel dva dni pred smrtjo na enomesečni dopust k njemu g. Deželak, tajnik SLS, ne da bi vedel o njegovi bolezni. Rajni je izrazil svoje veliko veselje, da bo imel vsaj enega sorodnikov pri svojem pogrebu. — Podlegel je vročinski bolezni. Bodi mu lahka tuja zemljica.

Gospodarstvo.

IZ SEJE KMETIJSKE DRUŽBE.

Seja glavnega odbora, katerega je bila prvotno sklicana po daljšem presledku za sredo, dne 15. t. m. se je

vršila v sredo, dne 22. t. m., ker je bil predsednik Sancin, kakor se je doznalo iz njegovega poročila, brzojavno pozvan v Beograd.

Najbolj značilno iz te seje je dejstvo, da se je priateljstvo med pristaši JDS in SKS, sklenjeno ob času zadnjega občnega zbora družbe zaradi volitev v glavni odbor, začelo krhati, kar se je posebno opazilo pri vprašanju, katerega je stavil na predsednika odbornik Steblovnik zaradi imenovanja g. Petovarja v upravni odbor za poljedelske kredite.

Seja je sicer potekla mirno in se je rešilo več važnih zadev.

Pri čitanju zapisnika o zadnji seji je tajnik Lah prečital tudi zapisnik zadnje seje direktorija. Iz tega zapisnika je razvidno, da se je direktorij baval predvsem z vprašanjem poslovanja načelstev pri podružnicah, o naročevanju in pritožbah glede naročenega blaga ter raznih drugih važnejših zadevah. Direktorij je sklenil, da se mora uvesti pri podružnicah povsod enako knjigovodstvo v svrhu lažje revizije. Družba bo oskrbela za vse podružnice potrebne knjige. Direktorij je tudi sklepal o predlogu glavnemu odboru zaradi ureditve plač uradništva in službene pragmatike. Zavrnil je predlog gosp. Jamnika, naj bi Kmetijska družba prevzela 1000 delnic zavarovalne družbe »Plug« v Beogradu. Glavni odbor je vzel zapisnik seje direktorija brez ugovora na znanje in je sklepe odobril.

Poročilo predsedništva je podal predsednik Sancin. Iz važnejših točk povzamemo, da je družba nabavila 30 vagonov italijanskega rudninskega superfosfata, glede katerega pa je imela vsled povišane carinske tarife precejšnje sitnosti in je morala vsled tega ceno superfosfatu zvišati. Družba je proti zvišanju carine na umetna gnojila vložila protest.

Prvi podpredsednik Jarc je tukaj opozoril predsednika, da bi naj dal predsednik podbudo za ustanovitev tudi v naši državi potrebne institucije po vzorcu bivše »Hohenblumove Zentralstelle« v Avstriji, katera bi se naj izključno bavila z vprašanji, ki so važna za kmetijstvo in se tičejo predvsem kmetijskih interesov, kakor carinske in železniške tarife itd. Obenem predlaga, da se vloži protest zaradi zvišanja carinskih tarifov na kmetijske potrebščine. Predsednik je obljubil želji prvega podpredsednika ugoditi, tajnik Lah pa je pojasnil, da se je tozadeven protest že vložil.

Nadalje poroča predsednik o došlih prošnjah za podporo. Prošnje nekaterih podružnic za brezobrestna posojila je glavni odbor odklonil, dovolil pa je podporo podružnici v Smartnem na Paki v znesku 1500 D in konjerejskim društvom v znesku po 3000 D. Podpore se porabijo za premije na živinorejskih razstavah. Prošnje sta priporočala in utemeljevala odbornika Steblovnik in Petovar.

Zanimivo je bilo čitanje revizijskega poročila iz leta 1922 in 1923, katero je podalo nekoliko slike gospodarstva samostojnežev v Kmetijski družbi v teh letih. Poročilo se je odstopilo pravnemu odseku, da poda o njem svoje mnenje pri prihodnji seji glavnega odbora.

Z ozirom na poročilo predsednika, da je bil imenovan v upravni odbor za poljedelske kredite kot zastopnik Kmetijske družbe Lovro Petovar iz Ivanjkovec, je vprašal odbornik Steblovnik predsednika:

1. Ako mu je bilo znano, da pride v upravni odbor za poljedelske kredite kak član kot zastopnik Kmetijske družbe in če mu je bilo znano, zakaj ni sklical glavnega odbora k seji, da bi glavni odbor, kateri bo moral edino le biti merodajen, izvolil člana v upravni odbor in

2. Kedo je predlagal g. Petovarja za člana za to, v kmetijsko-stanovskih ozirih tako važno mesto in če ga je on predlagal (klic: Zerjav ga jel). Zakaj je predlagal ravno g. Petovarja, ker bi mu moralo biti znano, da g. Petovar, kot član trgovske in obrtne zbornice gotovo ne bo zamogel uspešno, ali vsaj zadostno zastopati interese poljedelcev?!

Vprašanje odbornika Steblovnika je bilo očitno vseč tudi odbornikom pristašem SKS, kateri so smehljaje pritrjevali besedam interpelanta in se pridružili njegovim izvajanjem. Samo g. Petovarju vprašanje ni bilo všeč in je bil v nemali zadreg!

Predsednik Sancin je odgovoril na vprašanje takoj in pojasnil, da njemu o tem imenovanju ni bilo ničesar znanega in tudi on g. Petovarja ni predlagal.

Tajnik g. Lah pa je izjavil, da se je proti načinu imenovanja že vložil protest na ministrstvo.

Po kratkem tajniškem poročilu o kmetijskih tečajih in o sprejemu novih udov, je predsednik ob pol 3. uri zaključil zanimivo sejo.

O REJI DOMAČIH ZAJCEV.

Hlevi in kletke.

V nekaterih krajih redijo zajce zunaj na prostem v ograjah in podobnih, kar seveda ni najbolje. Jasno je, da bomo imeli pri nas le tedaj najboljše uspehe, ako žival redimo v popolnoma ločenih prostorih, v posebnih zajčjih hlevih. Prav tako ne moremo od zajčjereje nič posebnega pričakovati, ako bodo živali v hlevih skupaj z drugo živino, ali zunaj na kakem dvorišču, četudi je ograjeno ali obzidano. V teh slučajih se živali parijo preveč v krvnem sorodstvu in degenerirajo ali nazadujejo v svojih dobrih lastnostih ter imajo male in slabe mladiče. Starke so potem navadno tudi slabe matere, samci so hudobni, se do krvi pretepavajo med seboj in tudi mladiče radi podušijo in raztrgajo. V takih razmerah si gotovo ne moremo obetati posebnih uspehov in začetnik pride na ta način gotovo ob vso veselje do zajčjereje.

Za uspešno zajčjerejo pridejo le kletke v poštev. — Dobro kletko napravimo, ako velikemu zaboju odbijemo pokrov in eno steno, ki služi pozneje kot dno. Dno je

napraviti dvojno, in sicer zato, da more skalnica odtekati. Pravo, notranje dno je vodoravno ter ima izrezane razpoke, skozi katere odteka mokrota na spodnje zunanje dno, ki je pribito poševno, da voda ne zaostaja in se lažje sčedi. V takšnih kletkah ostanejo tla zmirom suha ter se ni bati, da bi živali postale vsled mokrote bolehe. Sprejaj na kletki je napraviti mrežo in vrata. Skozi katere moremo donášati krme in vode. Da kletka ne stoji kar na tleh in da miši in podgane ne morejo zajec nadlegovati, naj se zabijejo v zemljo štirje koli, ki naj mole kakih 50 cm iz tal. Na te kole je potem postaviti kletko, ki je na ta način pred omenjenimi škodljivci nekoliko bolj zavarovana.

Ako naložimo več takih kletk drugo poleg druge v vrsti in na vrhu teh zopet druge vrste, imenujemo takšno razvrstitev etaže. Razumljivo je, da je v tem slučaju napraviti več primernih žlebov, ki skalnico z nagnjenega dna odvajajo dalje, ker bi se sicer ta izcejala v spodaj razvrščene kletke. Glede prostornosti teh kletk je treba tako urediti, da pride na vsako odraslo žival 1 kv. meter talne površine.

V vsako kletko spada tudi glinasto ali leseno koritice, in sicer zategadelj, ker ob njih zajec lahko zadosti svoji potrebi po glodanju in potem ne gre na stene in dna kletk. Škoda je mnogo manjša, ako ogloda koritice, kakor če poškoduje kletko. Dobro je tudi napraviti posebne jasli za suho krmo ter pregraditi poseben prostor za gnezdo. Končno je pritrčiti na vsako kletko listek, na katerega se zapiše številka ali ime dotične živali, pasma, starost, čas plemenitve itd.

Pravilno izdelane kletke je postaviti na primeren prostor, ki mora biti pokrit, dovolj zračen in svetel. Zelo umestno jih je postaviti h kakim stenam, da ne pada v kletke dež in sneg in so živali zavarovane pred preprihom. Seveda mora biti streha na predelju toliko podaljšana, da tudi v viharjih dneh ne škropi dež in ne naletava sneg v kletke. V tako urejenih kletkah živali lahko ostanejo tudi v zimskem času zunaj. V zelo mrzlih dneh in ob jasnih nočeh je kletke zakriti s slamnico ali starimi odejami.

Kdor ima prostora in se ne straši stroškov, si lahko napravi tudi tekališče, v katerem se živali spuščajo v poljubnem času. Tekališča so ograjena z žičnato ograjo in segajo neposredno do posameznih kletk. Tla tekališča je tlakovati z zidarsko opeko ali pa jih je debelo betonirati. Najboljše pa je zemljo odkopati 30 cm globoko, tla potem cementirati in zemljo zopet nazaj zasuti. Pri tej napravi zajci lahko kopljejo, vendar pa ne morejo izpodkopati ograje in se izmuzniti iz tekališča. Gibanje na prostem silno dobro de posebno mladim ter jih napravi proti boleznim odporne.

Za stelo služi slama, suho listje, zdrobljena šota, žaganica in lesna volna. Staro ponesnaženo stelo je treba od časa do časa iz kletke odstraniti in jo nadomestiti s svežo. Pri tej priliki operemo tudi prvo dno v kletki, da se živali boljše počutijo. V slučaju, da katera žival zbolí ali celo pogine, je celo kletko izprati in razkužiti s karbolno raztopino (pol litra karbola na 10 litrov vode). — Tudi izpiranje z apneni vodo je uspešno.

(Konec prihodnjic.)

Mariborski trg dne 25. julija 1925. Ta dan je že ob 8. uri zjutraj vse mrgolelo na Glavnem trgu in videlo se je, ker je bila tudi ta dan velika gneča, da postaja Glavni trg, kljub svoji obsežnosti, pretesen, premajhen. Prišlo je namreč 16 slaninarjev in kmetje so pripeljali 50 z zelenjavo in čebulo, 25 s krompirjem in 30 s sadjem naloženimi vozovi na trg in so morali vpotrebiti tudi Strossmajerjevo ulico. Slaninarji so prodajali svinjino po 20 do 35, slanino po 25 do 30 in drob po 18 do 20 D 1 kg; domači mesarji pa govedino po 10 do 17 in pol, teletino po 12 in pol do 19 in svinjino po 20 do 25 D 1 kg, klobase pa po 25 do 35, prekajeno meso 30 do 40 in drob po 8 do 15 D 1 kg. Iz tega se že vidi, da domači mesarji še vedno konkurirajo s slaninarji. — Perutnina in druge domače živali (okoli 900 komadov). Cene so bile piščancem 15 do 30, večjim 30 do 75 D za par; kokošem 30 do 60, racam, gosem in puranom mladim 30 do 60, starim 60 do 120, domačim zajčkom 7 do 40, morskim prašičkom 8 do 10, kozličkom 40 do 100, grlicam 30 do 35, kanarčkom 25 do 100 D komad. Te živali so se prodale kakor vsakokrat, tudi topot vse. — Krompir, zelenjava, druga živila in cvetlice. Cene, ki so ta teden splošno padle, so bile: krompirju 5 do 6 D za mernik (7 in pol kg) ozir. 1.50 do 2 D kg, solati 2 do 4 D kg; glavni solati 0.25 do 1.50, braziljanski 1 do 1.50, ohrovtu in ohrovtovi repi 1 do 1.50, buči 2 D za komad, grahu stročnemu 5 do 7, pasuljam stročjim 5 do 8 D, grahu luščenemu 7.50 D liter, rdeči pesi 1 do 2 D komad. — Črešnjam 5 do 10, marelicam 16 do 18, breskvam 18 do 20, ribizlu 12, ringlotam 3 do 4, jabolkam in hruškam 4 do 8 D 1 kg, jagodam 10 do 12, malinam 8 do 12, borovnicam 2 do 2.50 D liter. Kumaram 0.25 do 3 D, pomarančam 1 do 3, limonam 0.50 do 1.50 D komad, grozdju, ki je bilo prvičkrat na trgu 25 D kilogram, melonam 8 do 10 D za komad, smokvam 15 do 17, tomatom 8 do 10 D 1 kg, jajcam 1 do 1.25 D komad, maslu 40, kuhane-mu 54 D 1 kg, mleku 2.50 do 3, maslinemu olju 26 do 28, bučnemu olju 18 do 20 D liter. — Cvetlice 0.50 do 6 D, z lonci vred po 15 do 75 D komad. — Lončena in lesena roba na mariborskem trgu. Ta se je prodajala po 0.50 do 1.50, lesene vile za seno po 15 do 20, grablje 20 do 25 in cepci po 15 D komad. — Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, dne 22. julija so kmetje pripeljali 13 vozov sena in 2 voza slame; v soboto, 25. julija pa 8 vozov sena in 2 voza slame na trg. Cene so bile senu 45 do 70, slami pa 30 do 37.50 D za 100 kg, oziroma 1.25 do 1.75 D za snop.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je 17 konj, 12 bikov, 252 volov, 471 krav in 18 telet. Skupaj 770 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste dne 28. julija so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8.50 do 9.25 D, poldebili voli 7 do 8.25, plemenski voli 5.50 do 6.50, biki za klanje 6.50 do 8, klavne krave debele 5.75 do 7, plemenske krave 4.50 do 5.50, krave za klobasarje 3 do 4, molzne krave 4.50 do 6.50, breje krave 4.50 do 6.50, mlada živina 6.25 do 7.50. Prodalo se je 415 komadov, od tega 206 komadov za izvoz, in sicer 31 v Italijo, 175 v Avstrijo.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 24. julija 1925 se je pripeljalo 148 svinj in 3 ovce. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 85 do 125 D, 7—9 tednov stari 135 do 175 D, 3—4 mese stari 225 do 350 D, 5—7 mesecev stari 362 do 450 D, 8—10 mesecev stari 460 do 500 D, 1 leto stari 600 do 1000 D. 1 kg žive teže 13 do 14.50 D, 1 kg mrtve teže 16 do 17.50 D. Ovce komad 100 D. Prodalo se je 99 svinj in 2 ovci.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg ter meso bikov, krav, telic 10—19 D. Telečje meso 12.50 do 19 D. Svinjske meso sveže 15 do 30 D.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo v Žalcu, dne 28. julija 1925. Hmeljarjem! Društveno vodstvo javlja svojim članom, da se legitimacije za hmeljske obiravce že pripravljene in da stopijo dne 1. avgusta t. l. v veljavo. Vsaka legitimacija velja za poljubno število obiravcev, in sicer za polovično vožnjo na progah: Brežice—Zidani most—Maribor—Sp. Dravograd—Mežica, potem Zagorje—Zidani most, Celje—Dravograd, Grobelno—Rogatec. Za vožnjo nazaj je potrebna nova legitimacija. Zaradi statistike naj se vsakod, ki se zgleda za legitimacijo, javi društvu vodstvu številko obiravcev in železniško postajo, od katere se odpeljejo. Vsa druga pojasnila podaja svojim udom društveno vodstvo.

XIV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov v inozemstvu: Žatec, CSR., dne 23. julija 1925. Pri obilnem povpraševanju se je minuli teden prodalo 100 centov našega hmelja po 2400 do 2600 čK za 50 kg. Konečno razpoloženje je prijetnejše — cene čvrste. Vsled silne vročine se je zadnji teden stanje hmeljskih nasadov nekoliko poslabšalo. Za slučaj, da ne bo kmalu deževalo, se bo upanje na novo letino primeroma zmanjšalo. Cvetje prehaja v kobule in je v popolno izkobiljenje že neobhodno potreben. Obrambna dela zoper vedno se še nahajajočo hmeljsko ušico se ne morejo nadaljevati, ker imajo hmeljarji obilo opravka s spravljanjem žita in drugih pridelkov. »Saazer Hopfen- und Brauzeitung«.

Vrednost dinarja. Ameriški dolar stane 55.80—56.80 din., češka krona 1.64 do 1.67, italijanska lira 2.11 do 2.15, francoski frank 2.66 do 2.71, nemška marka 13.49 do 13.64, avstrijski šiling 7.98 do 8.10, angleški funt 276.08 do 279.08, švicarski frank 11.05 do 11.45, holandski goldinar 22.75 do 23.05. V Curihu znaša vrednost dinarja 9.05 centimov.

Darujte za spomenik vojnim žrtvam, ki počivajo na pokopališču v Pobrežju pri Mariboru!

Nov vozni red
veljaven od dne 5. junija 1925, je izšel ter se dobiva v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena je komadu D 1.50.

Kadar pridete v se Maribor, prepričajte sami!

Po 8 Din. 1 liter prvovrstnega, z jamčeno pristnega dalmatinskega vina se toči od sedaj v znani dalmatinski kleti
Jos. Povodnik, Mesarska ul. 5.
Istotam se dobe vedno vsakovrstni dalmatinski zakuski po sedaj za 20% nižji ceni. Posebnost te kleti je, da se dobe v njej dnevno pečene sveže morske ribe i. t. d. i. t. d.

?Ali sem že obnovil naročnino?

Paromlin
Kaniža pri Pesnici
melje in zamenjava vsakovrstno žito.
FRANC EHRlich.

!! Vinogradniki pozor !!

Proda se po nizki ceni nova stiskalnica za grozdje in sadje iz hrastovega lesa, z novim košem, in mlinom za mečkanje, čisto neodvisna in se lahko polnoma na prostem postavi. Cena po dogovoru; na ogled pri

G. Kobale, Slov. Bistrica.

MALA OZNANILA.

Proda se malo posestvo v bližini Pragerskega, dva orala zemlje s hišo. Naslov: Anton Kmetec, Klopce, p. Slovenska Bistrica. 884

Dobra molzna krava in dve svinji, vsaka s 6 mladici, se prodajo radi majkanja prostora. Zaff, Pobrežje, Maribor 889

Službo išče majer z večletnim spričevalom, vajen vsakega dela pri živini in na polju. — Nastop takoj. Naslov v upravnistvu. 894

Nabiralcem mleka. Podpisana mlekarna kupuje vsako množino mleka v vsakem letnem času po najboljši dnevni ceni. Mlekarna A. Spetič, Maribor, Aleksandrova cesta 33. 902 3—1

Proda se posestvo, obstoječe iz vinograda, travnikov, gozda, njiv itd. v obsegu 9 in pol oralov v občini Sp. Voličina pri Sv. Lenartu v Slov. gor. z gospodarskim poslopjem in vsemi letošnjimi pridelki. — Vpraša se pri K. Swaty, trgovcu v St. Ilju v Slov. gor. 901

Posestvo 38 oralov, z novim, velikim zidanim poslopjem, zamenjam za manjše, eventualno dam v najem pod ugodnimi pogoji. Anton Hrvatin, Sv. Ilj v Slov. gor. 891

Deklo, starejšo, samostojno za na deželo se sprejme takoj. — Ponudbe na upravo. 905
Obrtnik ali boljši delavec, oženjen, dobi brezplačno lepo stanovanje na deželi, tudi nekaj živeža, s pogojem, da žena opravlja delo pri hiši. Ponudbe na upravo. 906

Stiskalnice in mline (patent Rudl) za grozdje in sadje ima v zalogi tvrdka Hochegger in Wicher, Maribor, Koroška cesta 53. Izdelovanje pohištva in stavbeno mizarstvo. — Ponudbe na upravo. 893

Svetovna Panorama
Slovenska ulica 15.
Od 28. julija dalje

RIM
Petrova cerkev, apostoli, kipi, Nj. sv. Papež Pij X., romarji.
50 slik v vsej naravni lepoti!

Losol

katranov preparat proti mrčesu in drugim škodljivcem na sadnem drevju se dobi v drogeriji Sanitas, Celje. 835

Naznanilo otvoritve.

Centenemu občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim v soboto, dne 1. avgusta t. l. v popolnoma na novo preurejenih prostorih v Studencih, Aleksandrova cesta št. 43 nasproti cerkve sv. Jožefa (preje Konrad Schifko)

mesnico in prekajevalnico

Prodajal bom vsakovrstno sveže in prekajeno meso, ter vsakovrstne klobase lastnega izdelka.

Za točno in solidno postrežbo jamči moja dolgoletna praksa.

Za obilen obisk se priporoča

FRANC BACH,
907 mesar in prekajevalec.

Iščem viničarja z večimi delovnimi ljudmi. Nastop takoj ali v jeseni. Peitler, Limbuš pri Mariboru. 864 2-1

Sprejme se vajenec, ki ima veselje do sodarske obrti. Martin Golob, sodar v Ljutomeru. 874 2-1

Dekle, 20 let staro, želi službo v kuhinji, da bi se kuhati naučilo. Hedviga Steblovnik, Rečica ob Paki. 863 3-1

Zanesljiva oseba išče službo v kakem župnišču za gospodinjstvo in kuharico. Naslov v upravnistvu. 855 2-1

Enega hlapca h konjem in enega mlinarskega vajenca sprejme pod dobrimi pogoji v službo oziroma v učenje ob popolnoma prosti oskrbi in primerni plači. Ponudniki naj se ogledajo v paromlinu J. Zadravec v Središču ob Dr. 878 2-1

Sprejme se učenec, kateri bi imel veselje do mlinarske obrti; mora imeti dobro šolsko izobrazbo, ter biti poštenih staršev, vse drugo ustmeno. Enako se sprejme mlinarski pomočnik, kateri ima dobro spravevalo ter, da se je izučil v umetnem mlinu; sprejem obeh takoj. Anton Lah, umetni valjni mlin na turbi- v Zg. Polskavi pri Pragerskem. 817 3-1

Ekonom, oženjen, z dobrimi spravevali, želi službo za vinogradno posestvo. Naslov v upravnistvu. 803 5

Proda se posestvo z vsem letošnjim pridelkom, tri četrt ure oddaljeno od mesta Celje, v meri približno 16 orolov z zidano hišo in gospodarskim poslopjem, s hlevom za živino in svinje. Vse je z opoko krito in leži ob cesti, ki vodi iz Celja proti Laškemu tik železniške postaje, ter obstoji iz njiv, travnikov in gozda. Pojasnila daje Franc Kolenc, trgovec v Celju, Narodni dom. 880

Prodaja se 2 lepi posestvi z lepo zidanimi poslopji. Prvo za 15.000 D, drugo za 30.000 din. Vpraša se pri Josipu Posiloviču, Podgrad št. 5, St. Jurij ob juž. žel. 868 3-1

Proda se po nizki ceni posestvo blizu postaje Pragersko s hišo in 4 orali zemlje. Franc Dreč, Morje, pošta Fram pri Pragerskem. 876 2-1

Proda se posestvo z mlinom brez konkurence. Ivan Kovač Orešnjevec 1, Slov. Bistrica.

Proda se dobroohranjena štirikotna kočija po zelo nizki ceni. Poizve se pri lastniku Jakobu Meško, posestniku pri Veliki Nedelji. 861 2-1

Jabelka ... slive

Potrebujem za izvoz veliko množino jabelk in sliv. Kateri posestniki hočejo svoje blago najbolje spraviti v denar, naj pišejo na me. Potrebujem tudi šest nakupovalcev, ki morajo biti sami posestniki.

Ivan Göttlich, Maribor,
veletrgovina sadja, Koroška cesta 126a in 128a.

Vabilo

redni občni zbor

Prililnice in posojilnice pri Dev. Mariji na Jezeru v Prevaljah r. z. z. n. z.

Ki se vrši v nedeljo, dne 2. avgusta t. l., popoldne ob 15. uri v uradnem prostoru v Farnivasi po sledečem vsporedu:

1. Citanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo računskih pregledovalcev.
4. Odobritev računskega zaključka za upravno leto 1924.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi odbor.

Ako ob določeni uri ne bi bilo zastopano zadostno število članov, se bode ravnalo po členu 35 zadržnih pravil. 888

Proda se gostilna v sredini manjšega mesta na Stajerskem, električna luč. Poslopje vse v dobrem stanu, zraven je 5 orolov rodovitne zemlje. Proda se tudi lepa viničarija 6 orolov zemlje, redita se dve kravi. Hiša je nova in prostorno zidana ob okrajni cesti pol ure od mesta. Proda se oboje skupaj ali vsako posebej. Plačilni pogoji ugodni. Naslov v upravnistvu. 854

Velika enonadstropna hiša z gostilno, s posebnim poslopjem, s klavnico, pralnico in hlevi, ter lepim obširnim vrtom za zelenjavo, na prometni cesti blizu koroškega kolodvora v Mariboru, je radi starosti lastnika na prodaj za 375.000 D. V hiši je sedem stanovanj, trgovina z mesanim blagom, brivnica, mesarija, dobroohranjeni klavniški in gostilniški inventar, ter razne druge pritlikline. Kupnina se plača po dogovoru. Samo za resne reflektante. Vprašati je v gostilni Zauderl Maribor, Frankopanova ulica št. 11. 872 2-1

Stare tračnice (sine), 1 kg po 2.2 D se dobi v Mariboru, Vrazova ulica 9-III. 865 3-1

Krompir. Nudim več vagonov prvovrstnega savinjskega krompirja za jesensko seziho. Reflektantje naj pošljejo svoj naslov na upravnistvo pod šifro »Krompir« 879, da bodem zamogel vsakemu naznaniti cenno. 879 2-1

Jesenove in orehove hlode lepe od 30 cm debelosti naprej brez grč kupuje proti takojšnemu plačilu franko Maribor lesna trgovina Albin Paulič, Maribor-Karčevina, Praprotnikova ulica št. 196. 778 2

Brusimo britve, škarje nože itd. Električna brusarna (v brivnici Koštomaj) Celje, Prešernova ulica 19. 116

Nove bicikle 2000 do 2250 in 2500 D, plašče in zračnice gar nitura 250, 300 in 350 D, pumpe, dežne plašče 500 in 800 D, modro galico 1 kg 11 D, rafijo 15 D, cepilne in žepne nože, fajfe in vse vrste galanterijskega, specerijskega in vrvarskega blaga prodaja R. Wračko, poštna hiša v Ptuj. 754 10-1

Pozor! Ravno došlo blago, na ve cene. Platno, barhenti, druk hlače, svileni robci, sukno itd. Dobiva se najceneje pri Trpinu, Glavni trg 17. 40

Prvovrstni angleški in ostravski plinski koks na drobno in debelo dobavi po znatno nižjih cenah Mariborska mestna plinarna. 63

9. Dunajski mednar. sejm

6.—13. septembra 1925.

Posebni oddelek za

poljedelske stroje in orodja

kakor tudi

za vse poljedelske potrebščine

Mednarodna razstava motorskih koles.

»Letala in letalski promet.«

Razstava živil in užitnih stvari.

Vzorčni pregled poljskih, gozdnih in vrtnih proizvodov.

Izredno znižanje vozniš cen na jugoslovanskih in avstrijskih železnica in po Donavi.

Za prestop meje se mora kupiti pasvizi-um-znamka za avstr. S 1.50 (dolar 0.25).

Pojasnila, sejmske izkaze in znamke za pasvizi-um se dobijo pri

Wiener Messe A. G., Wien VII.,

pri avstrijskih zastopstvih v inozemstvih in pri častnih zastopnikih dunajskega sejma v vseh večjih krajih.

GRAZER MESSE 1925

GRAŠKI SEJEM

od 29. avgusta do 6. septembra

25% znižane vozne cene.

Dobre, plačila zmožne zastopnike

za spečavanje prvovrstne Laporit- zidne in strešne opeke išče na vse večje kraje 858

Laiteršberška opekarna

pri Mariboru.

POZOR!

Samo 300 D franko nadom!

Ta garnitura kuhinjske posode je iz najboljšega aluminija; snežno bela in desetletja trpežna. Dobavlja se proti predplačilu ali povzetju.

Posode držijo in to gornja vrsta od leve na desno po ca 2½, 1½ in 1¼ litra in spodnja vrsta po ca 1, 1½, 1¼, 1¼ litra, ponev ima 20 cm premera. Naročite takoj, ker ne vemo, ako nam bodo razmere dovolile, vzdržati trajno to ugodno ponudbo.

Cenik brezplačno. Inserat priložiti. Ako ne ugaja, se vzame radevolje nazaj.

Somišljeniki inserirajte!

Univ. docent in primarij

Dr. Ivan Matko

naznanja, da izvršuje presvetljavo, slikanje in zdravljenje z Roentgenovimi žarki (Heliopan aparat) ob običajnih ordinacijskih urah.

Telefon 357.

Maribor, Slovenska ulica 4.

Kašeli in hripavost

preženete takoj s svetovnoznanim

Za čudoviti učinek prevzamemo vsako sigurnost. Trajnost dve leti. Naroča se pri: Fran Voršiču, Zagreb I — 391, za 53 din. (vštevši usnjeni etui in poštnina). Zahtevajte obširni prospekt!

!! Zopet znižane cene !!

pri **J. TRPINU** na

Glavnem trgu šte. 17, Maribor.

Rjavo platno od din. 8.50 naprej, belo platno od din. 9 naprej, sukno od din. 38 naprej, creppe de Chine od din. 68 naprej, za ženske bluze, otročje obleke itd. od din. 10 naprej.

!! Oglejte si pred nakupom !!

Vsak dan sveže

goveje meso

po 12. 15 in 17.50 din. 1 kg, kakor vse vrste mesa, svinjetina, teletina itd., dalje vse vrste prekajenega mesa, kakor šunke, klobase vseh vrst. Dnevno sveže

mleto meso

pri **Tovarni klobas in mesnatih izdelkov**

R. WELLE

Filijalka: Maribor, Gosposka ulica 23.

Cenjeno občinstvo, pozor!

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da je dne 1. julija 1925 poteklo 30 let, odkar sem otvoril svojo trgovino z mešanim blagom v Ptuj.

Kakor sem do sedaj vedno stremel, svoje cenjene odjemalce postreči po najnižjih dnevni- cenah le s prvovrstnim blagom, tako bodem to tudi v bodoče storil.

Vsem svojim dosedanjim odjemalcem izrekam tem potom za naklonjeno mi zaupanje iskreno zahvalo. Za nadaljni obilni obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem

R. WRATSCHKO, trgovec, PTUJ, nova pošta.

KOMATI

in opreme za konje za lahko in težko vožnjo, dežne plahte za konje in vozove, svetiljke za kočije, ovratniki, nagobčniki za pse. Dalje velika izbira kovčkov in torbic za potovanje, nahrbtniki, gamaše, gonilni jermeniki za mline, žage itd. Popravila se sprejemajo ter točno in solidno izvršijo.

Ivan Kravos
Maribor

Trgovina in zaloga: Aleksandrova c. 13.

Sedlar. in torbar. deli Slomškov trg šte. 2.

In Vi milostljiva gospa?

Zelite li, da se končno iznebite Vaših peg? Veseliti se čiste in bele kože? Poskusite torej LEKARNARJA FELLERJA ELSA-POMADO ZA OBRAZ IN OLVAROVANJE KOŽE, to odlično sredstvo za lepoto, za vzdrževanje mladeniške kože, katero zanesljivo odstrani vse nečistosti kože, prišče, pege, lišaj, zjedavce, ogrce. Da celo nabori in gube se odstranijo z redovito masažo s pomočjo Fellerjeve kavkaške Elsa-pomade za obraz in obvarovanje kože.

ZA POIZKUSNJO 2 lončka z zavojnino in poštino za 86 dinarjev, toda le tedaj, ako se denar pošlje vnaprej, kajti po povzetju je za 10 dinarjev poština višja.

Naročila nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatska.

ELSA-TEKOČE LILIJINO MLEKO, idealno negovalno sredstvo za polt. ELSA-LILIJINO MLECNO MILO, ELSA BORAKSOVO, ELSA-GLICERINSKO MILO, so mila lepote vsake elegantne gospe.

Na obroko!

Manufakturno in konfekcijsko, vezene, pletenine i. t. d. kakor moške in ženske obleke po meri iz lastne prvovrstne krojačnice ter premog in drva dobite proti agodnemu odplačevanju le pri trdki,

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

družba z o. z.

Maribor, Vojašniška ul. 2, pisarna Gregorčičeva ul. 1

laPORTLANDCEMENT

v sodih po 190 kg in 200 kg, in v jut vrečah po 50 kg
v vsaki množini po tovarniški ceni priporoča v nakup

TOVARNA CEMENTA ZIDANIMOST.

Snomnajte se Dijaške večerje!

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturno blago

v Celju „Pri solncu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, kakor: sukno za moške, volneno za ženske, hlače, tiskovino, baržun, barhent, belo platno, ružavo platno, nogavice, pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brisalke, odeje, dežniki, dežni plašči, cefir in plavo platno za srajce, klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! — Za obilen obisk se priporoča

Alojz Drofenik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna!

Priporoča se

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpa v). Da ustreže ljudem, jih je oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih c nah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 600 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 800 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1280 D, 120 cm veliki po 1700 D.

Stenski križi

z leseno podobo (korpusom) stanejo: Velikost 90 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

s kovinasto podobo stanejo v različnih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

s kovinasto podobo stanejo v različnih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D. Izpeljava je zelo okusna in solidna, se toplo priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, kupi v Tisk. sv. Cirila v Mariboru.

Dobro boste hodili!

Štattnerjevi čevlji! Čevlji trdnice Štattner je nenamerno mestljive trajnosti, čvrstosti, moderen in eleganten, a pri tem poceni! Skrilno izdelan iz imbranega dobrega usnja! Ime Štattner je garancija za dobroto in solidnost! Tudi polučevlje in sandale, enako tudi bogato izbrane srajce, naramnice, športnih kap, Vam nudi bogato ilustrirani cenik, katerem najdete tudi vsakovrstno jedilno orodje, škarnje, krpne nože, doze za cigarete in tobak, kresila, verižice in krst-e obeske. Pošljite 2 dinarja za cenik na

Katerem najdete tudi vsakovrstno jedilno orodje, škarnje, krpne nože, doze za cigarete in tobak, kresila, verižice in krst-e obeske. Pošljite 2 dinarja za cenik na

RAZPOŠILJALNICO H. SUTTNER

V LJUBLJANI št. 992, Slovenija.

Pri tej priliki se lahko se lahko naroči Fellerjeva Elsa-mila v 5 vrstah: Lilijino-mlečno, glicerinsko, boraksovo, katanovo in mila za britje.

Najpopolnejši

Stoewer šivalni stroj

15 letno jamstvo!

15 letno jamstvo!

s pogreznjivim transporterjem (glatelj). Z odnosnim premikom, je pripravljen za štepanje, vezenje ali šivanje.

LIJUDVIK BARAGA, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I.

Denar naložite

na najboljšo in najvarnejšo pri Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6.

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registroni zadrugi z neomejeno zavezo.

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri »Belem volu«)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje obrestuje. - Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle [najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.